

حفظ موضوعی قرآن کریم

سید علی میرداماد نجف آبادی

چاپ سوم

عنوان کتاب : حفظ موضوعی قرآن کریم (اعتقادات، احکام و اخلاق)
نام ناشر : مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)
جلد : 1
نام و نام خانوادگی کاربر: حسام امامی
نام سایت : www.noorlib.ir (کتابخانه دیجیتالی نور)
تاریخ دانلود : 1400/04/05
تعداد صفحات دانلود شده: 127

بخش: ج 1

از صفحه 2 تا صفحه 128 (معادل 127 صفحه)

دفتر برنامه ریزی و فن آوری آموزشی

سرشناسه:	میرداماد نجف آبادی، سیدعلی
عنوان و نام پدیدآور:	حفظ موضوعی قرآن (اعتقادات ، احکام و اخلاق) / نگارش سیدعلی میرداماد نجف آبادی.
مشخصات نشر:	قم : مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ع)، ۱۳۸۹.
فروست:	دفتر برنامه ریزی و فن آوری آموزشی ؛ ۶۳.
فروست اصلی:	مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ع) ۱۳۹۳/۱۳۱/۶۴
فروست فرعی:	دفتر برنامه ریزی و فن آوری آموزشی ۵
شابک:	۹۷۸-۹۶۴-۸۹۶۱-۰۶-۵
یادداشت:	چاپ دوم.
یادداشت:	چاپ سوم: ۱۳۹۳ (فیا).
موضوع:	قرآن برگزیده ها -- ترجمه ها
موضوع:	قرآن -- سوره ها و آیه ها
موضوع:	قرآن -- حفظ
رده بندی کنگره:	۱۳۸۹ ح ۷/م ۸۷/۹/ BP۵۹۷
رده بندی دیویی:	۲۹۷/۱۴۱
شماره کتابشناسی ملی:	۲۶۸۳۱۶۴

حفظ موضوعی قرآن کریم

(اعتقادات، احکام و اخلاق)

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

سیدعلی میرداماد نجف آبادی

حفظ موضوعی قرآن (اعتقادات، احکام و اخلاق)

مؤلف: سید علی میرداماد نجف‌آبادی

چاپ سوم: ۱۳۹۳ش / ۱۴۳۵ق

ناشر: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)

● چاپ: زلال کوثر ● قیمت: ۶۰۰۰۰ ریال ● شمارگان: ۱۰۰۰

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

مراکز فروش:

- قم، چهارراه شهدا، خیابان معلم غربی (حجتیه)، نبش کوچه ۱۸. تلفکس: ۰۲۵ - ۳۷۸۳۹۳۰۵ - ۹
- قم، بلوار محمدامین، سه‌راه سالاریه. تلفن: ۰۲۵ - ۳۲۱۳۳۱۰۶ - فکس: ۰۲۵ - ۳۲۱۳۳۱۴۶
- تهران، خیابان انقلاب، بین خیابان وصال شیرازی و قدس، نبش کوچه اسکو، پلاک ۱۰۰۳. تلفن: ۰۲۱ - ۶۶۹۷۸۹۲۰
- مشهد، خیابان امام رضا (ع)، خیابان دانش شرقی، بین دانش ۱۵ و ۱۷. تلفن: ۰۵۱۱ - ۸۵۴۳۰۵۹

pub.miu.ue.ir

miup@pub.miu.ue.ir

فهرست مطالب

فهرست مطالب	۵
مقدمه مرکز	۹

بخش اول

آیات اعتقادی

راهنمای خداشناسی	۱۵
توحید (و مراتب آن)	۱۶
شرک	۱۹
توسل	۲۱
شفاعت	۲۳
نام‌ها و صفات خدا	۲۴
عدل الهی	۲۵
حکمت خدا (دفع شبهه شرور)	۲۶
جبر و اختیار	۲۷
نبوت عامه (ویژگی‌های پیامبران)	۲۸
اهداف بعثت (وظایف پیامبران)	۳۰
نبوت خلصه (پیامبر اسلام)	۳۲
قرآن	۳۴
امامت عامه (ویژگی‌های امام)	۳۶

۳۸	امام علی علیه السلام
۴۰	اهل بیت علیهم السلام در قرآن
۴۲	موسی و یهودیان
۴۴	عیسی و مسیحیان
۴۷	مرگ
۴۹	دلایل معاد
۵۱	نام‌های قیامت
۵۳	حوادث قبل از قیامت
۵۴	وصف قیامت
۵۶	دارگاه قیامت
۵۸	میزان
۵۹	بهشت و بهشتیان
۶۱	جهنم و جهنمیان

بخش دوم

احکام و اخلاق

۶۵	نماز
۶۷	روزه
۶۹	حجّ
۷۰	جهاد
۷۲	خمس و زکات
۷۴	نذر، عهد و قسم
۷۵	کفّارات
۷۷	احکام خانواده
۷۹	ربا
۸۱	قرض الحسنه
۸۳	ارث، طلاق
۸۴	نکاح

۸۶	حقوق زنان
۸۸	حرام‌ها
۸۹	حلال‌ها
۹۱	شراب و قمار
۹۲	اهمیت تعلیم و تربیت
۹۳	علم و عالم
۹۴	آداب اجتماعی
۹۵	آداب مجلس
۹۷	صله رحم
۹۸	ایثار
۹۹	آیین دوستی
۱۰۱	احسان
۱۰۳	استغفار
۱۰۵	توبه
۱۰۷	آثار تقوی
۱۰۹	توکل
۱۱۰	صبر و استقامت
۱۱۲	عبادت و شب زنده‌داری
۱۱۳	اسراف و تبذیر
۱۱۴	ریا و خودنمایی
۱۱۶	تکبر و خودستایی
۱۱۸	اوصاف پارسایان
۱۲۰	اوصاف منافقان

مقدمه مرکز

قرآن محور تعالیم و اعتقادات اسلامی است و مسلمانان با وجود اختلاف در برخی اصول و فروع نسبت به محوریت قرآن اتفاق نظر دارند. در مجامع و نشست‌های علمی اولین و مهم‌ترین استدلال‌ها و استنادها، استدلال‌های قرآنی است و هر قدر عالم دینی به آیات قرآن و مفاهیم آن مسلط‌تر باشد مقبولیت بیشتری دارد. لذا انس با قرآن شرط ابتدایی برای هر مبلغ و عالم دینی است.

طلاب پیرو مکتب اهل بیت علیهم‌السلام نیز به عنوان رهروان واقعی قرآن باید با آیات و موضوعات کتاب وحی مأنوس باشند. در این میان آنچه انس با قرآن و آشنایی هر چه بیشتر با آن را برای پیروان مکتب اهل بیت علیهم‌السلام به ویژه مبلغان و عالمان این مکتب ضروری‌تر می‌نماید هجمه‌های تبلیغی علیه مذهب شیعه است؛ تهمت‌های ناروایی مانند عدم اعتقاد به اعتبار قرآن و عدم انس با قرآن و اهمیت ندادن به قرآن که اینها باعث می‌شود مسلط بودن و مأنوس بودن با مفاهیم و آیات قرآنی توسط پیروان مکتب اهل بیت علیهم‌السلام اهمیت دو چندان پیدا کند.

علاوه بر آن، در نشست‌های علمی و مباحثات دینی علاوه بر قدرت استدلال و

تحلیل و بیانات عقلی و منطقی، به نقل آیات و روایات و استناد به متون دینی هم نیاز داریم.

با توجه به چنین ویژگی‌ها، پرداختن به حفظ آیات و روایات در موضوعات مختلف امری لازم و ضروری است تا مبلّغ و عالم دینی مطالب و تعالیم و حیانی را سریع و بدون اتلاف وقت و بدون نیاز به مراجعه به کتاب‌ها و منابع بخواند و توقع آن است که بسیاری از آیات و روایات را در ذهن داشته باشد. از سوی دیگر حفظ داشتن بسیاری از آیات و روایات به دانش پژوه و مبلّغ قدرت و روحیه‌ی سخن گفتن، بحث نمودن، استدلال کردن و نوشتن می‌دهد.

از این رو در برنامه‌ی جدید مرکز جهانی علوم اسلامی دو واحد جهت حفظ آیات قرآن در موضوعات مختلف در نظر گرفته شده است که یک واحد آن به حفظ آیات اعتقادی و یک واحد به حفظ آیات الأحکام و آیات اخلاقی - اجتماعی اختصاص دارد.

در هر مرحله استاد با بیان آیات قرآن در یک موضوع خاص و ترجمه و توضیح مفاهیم آن، زمینه را برای حفظ آن آیات توسط دانش پژوه فراهم می‌سازد.

امید است این برنامه باعث شکوفایی و رونق هر چه بیشتر فرهنگ و تعالیم قرآنی بین دانش پژوهان علوم دینی و در نتیجه میان جامعه و مردم گردد.

جا دارد از زحمات و تلاش‌های بی دریغ فاضل وارسته حضرت حجة الاسلام والمسلمین جناب آقای سیدعلی میرداماد نجف‌آبادی - که موضوعات و آیات مربوط به آن را انتخاب و دسته‌بندی کردند - تقدیر و تشکر شود و نیز از تلاش و همکاری آقایان رحمت عابدی، سیدمجتبی اوصیاء و رحیم حاجی‌خانی، یدالله رضائزاد و دیگر فرزانه‌گانی که ما را در آماده سازی این مجموعه یاری داده‌اند،

قدردانی می شود.

ضمناً لازم به یادآوری است که ترجمه‌ی آیات از ترجمه‌ی استاد جلال‌الدین مجتبوی انتخاب شده است و برای سهولت حفظ، آیات این مجموعه توسط قاری ارزشمند جناب حجة الاسلام والمسلمین پیرنیا قرائت شد و با همکاری جناب مستطاب آقای روح الله شفیعی به صورت نوار کاست و لوح فشرده در آمد که به همراه کتاب در اختیار علاقه‌مندان قرار می‌گیرد.

دفتر برنامه‌ریزی و تدوین متون درسی
مرکز جهانی علوم اسلامی

بخش اوّل

آیات اعتقادی

راه‌های خداشناسی

فطرت

﴿فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفاً فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا...﴾ (روم/۳۰)
 پس روی خویش را به سوی دین یکتا پرستی فرادار، در حالی که از همه کیش‌ها روی برتافته و حق‌گرای باشی، به همان فطرتی که خدا مردم را بر آن آفریده است...

نظم

﴿إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ...﴾ (آل عمران/۱۹۰)
 همانا در آفرینش آسمان‌ها و زمین و آمد و شد شب و روز...

برهان امکان و وجوب

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ...﴾ (فاطر/۱۵)
 ای مردم، شما باید نیازمندان به خدا، و خداست بی نیاز و ستوده.

برهان تغییر و حرکت

﴿وَكَذَلِكَ نُرَى إِبْرَاهِيمَ مَلِكُوتَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ...﴾
 و بدین سان ابراهیم را ملکوت آسمان‌ها و زمین می‌نمودیم
 ﴿فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ...﴾ پس چون تاریکی شب بر وی در آمد...
 ﴿فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِغاً...﴾ و چون ماه را بر آینده دید...
 ﴿فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسَ بَازِغَةً...﴾ پس چون خورشید را بر آینده دید...
 ﴿إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفاً...﴾ (انعام/۷۵-۷۹).
 من یکسره روی (دل) خویش به سوی آن که آسمان‌ها و زمین را آفریده است کردم در حالی که حق‌گرایم و ...

آیات دیگر

زخرف/۹، آل عمران/۱۸، بقره/۱۶۴، طور/۳۵، ۳۶، ۴۳.

توحید (و مراتب آن)

دلیل توحید

﴿لَوْ كَانَ فِيهَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا...﴾ (انبیاء/۲۲)

اگر در آن دو - آسمان و زمین - خدایانی جز خدای یکتا می بود هر آینه هر دو تباہ می شدند....

توحید ذات و صفات

﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ (شوری/۱۱)

چیزی همانند او نیست، اوست شنوا و بینا.

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ بگو: حق این است که خدا یکتا و یگانه است.

﴿اللَّهُ الصَّمَدُ﴾. خداتنها بی نیازی است که نیازها بدو برسد.

﴿لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ﴾. نزاده و زاده نشده است.

﴿وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ﴾ (سوره اخلاص)

و هیچ کس او را همتا و همانند نبوده و نباشد.

توحید در عبادت

﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ

وَذَلِكَ دِينُ الْقِيَمَةِ﴾ (بینه / ۵)

و آنان را جز این نفرموده بودند که خدای را پرستید در حالی که دین را ویژه او

کنند و حق گرای باشند و نماز را بر پا دارند و زکات بدهند. و این است آیین (آن

نوشته های) راست و استوار - یا: این است دین راست و استوار.

﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَ الْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ

شَرُّ الْبَرِيَّةِ﴾ (بینه / ۶)

همانا کافران اهل کتاب و مشرکان در آتش دوزخ جاویدانند، اینانند بدترین آفریدگان.

﴿يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِيَّايَ فَاعْبُدُونِ ۝ كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ﴾ (عنکبوت/۵۶ و ۵۷)

ای بندگان من که ایمان آورده‌اید، همانا زمین من فراخ است، پس (به جایی روید که بتوانید) تنها مرا بپرستید، هر کسی چشنده مرگ است، پس به سوی ما باز گردانده می‌شوید.

توحید در افعال

خالقیت

﴿... قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ...﴾ (رعد/۱۶)
... بگو: خدای یکتا آفریننده همه چیزهاست

ربوبیت

﴿قُلْ أَغَيْرَ اللَّهِ أَبْغَىٰ رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُم مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ﴾ (انعام/۱۶۴)
بگو: آیا جز خدای یکتا پروردگاری بجویم و حال آن که او خداوند همه چیز است؟ و هیچ کس کاری نکند مگر آن که بر عهده خود اوست و هیچ کس بار گناه دیگری را بر ندارد - کسی گناه دیگری را از وی بر ندارد بلکه هر کس متحمل گناه خود است - سپس بازگشت شما به سوی پروردگار تان است و شما را بدانچه اختلاف می‌کردید آگاه می‌کند.

﴿وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ الْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ (انعام/۱۶۵)
و اوست که شما را جانشینان (پیشینیان در) زمین کرد و برخی از شما را بر برخی دیگر به پایه‌ها بالا برد تا در آنچه به شما داد بیازمایدتان، همانا پروردگار توزود کیفر

دهنده است، و هر آینه او آمرزگار و مهربان است.

تشریع

﴿... وَ مَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ﴾ (مائده/۴۴)
... و هر که بدانچه خدا فرو فرستاده حکم نکند پس اینانند کافران.

مالکیت

﴿و لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَ الْأَرْضِ ...﴾ (آل عمران/۱۸۹)
و خدای راست، فرمانروایی آسمان ها و زمین ...

حاکمیت

﴿... إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ يَقْضُ الْحَقُّ وَ هُوَ خَيْرُ الْفَاصِلِينَ﴾ (انعام/۵۷)
... حکم و فرمان تنها از آن خداست، حق را (از باطل) جدا و بیان می کند و او
بهترین جدا کننده (حق از باطل) است....

﴿قُلْ لَوْ أَنِّي عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ لَقُضِيَ الْأَمْرُ بَيْنِي وَ بَيْنَكُمْ وَ اللَّهُ أَعْلَمُ
بِالظَّالِمِينَ﴾ (انعام/۵۸)

بگو: اگر آنچه به شتاب می خواهید نزد من بود کار میان من و شما گزاریده شده بود -
عذاب می رسید و کار یکسره می شد و به پایان می رسید - و خدا به ستمکاران داناتر است.

اطاعت

﴿... أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِيَ الْأَمْرِ مِنْكُمْ ...﴾ (نساء/۵۹)
... خدای را فرمان برید و پیامبر و صاحب امر را، که از شمایند....

شرک

بزرگ‌ترین ظلم

﴿إِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ﴾

(لقمان/۱۳)

و (یادکن) آنگاه که لقمان پسر خویش را پند همی داد که: ای پسرک من، به خدا انباز مگیر، که انباز گرفتن (با خدای) هر آینه ستمی بزرگ است.

خداوند مشرک را نمی‌آمرزد

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا﴾ (نساء/۴۸)

همانا خدا این را که با وی انباز گیرند نمی‌آمرزد و آنچه را که فروتر از آن باشد - غیر شرک - برای آن که بخواهد می‌آمرزد. و هر که با خدای انباز گیرد با دروغی که بافته گناهی بزرگ کرده است.

سرانجام شرک آتش است

﴿... إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ...﴾ (مائده/۷۲)

... به راستی که هر کس برای خدا انباز گیرد خدا بهشت را بر او حرام کرده و جایگاهش آتش دوزخ است...

شرک ریشه در حقیقت ندارد

﴿وَمَا يَتَّبِعُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ شُرَكَاءَ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ...﴾ (یونس/۶۶)

و کسانی که جز خدا، شریکانی (بر او) می‌خوانند از چه پیروی می‌کنند؟ پیروی نمی‌کنند مگر از گمان ...

مثل بر مشرکان

﴿... وَ مَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ ...﴾ (حج/۳۱)

... و هر که برای خدا انباز گیرد چنان است که از آسمان فرو افتد....

توسل

جواز توسل

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ...﴾ (مائده/۳۵)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از خدا پروا کنید و به سوی او دستاویز بجوئید...

﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا

الله تَوَّابًا رَحِيمًا﴾ (نساء/۶۴)

و اگر آنان هنگامی که بر خود ستم کردند نزد تو می‌آمدند و از خدا آمرزش می‌خواستند و پیامبر برای آنان آمرزش می‌خواست هر آینه خدای را توبه‌پذیر و مهربان می‌یافتند.

﴿قَالُوا يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ﴾

﴿قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي...﴾ (یوسف/۹۷-۹۸)

گفتند: ای پدر، برای گناهان ما آمرزش بخواه، همانا ما گناهکار بودیم. گفت: به زودی برای شما از پروردگارم آمرزش می‌خواهم...

﴿فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ...﴾ (محمد/۱۹)

پس بدان که هیچ خدایی جز خدای یکتا نیست، و برای گناه خود و برای مردان و زنان مؤمن آمرزش بخواه...

تأثیر توسل به انن و اجازه الهی است

﴿قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ...﴾ (اعراف/۱۸۸)

بگو: من مالک هیچ سود و زیانی برای خویش نیستم - من برای خود جلب سود و دفع زیان نتوانم - مگر آنچه خدای خواهد...

جواز ایستادن در کنار قبور مؤمنین و دعا برای آنها (مفهوم مخالف آیه)

﴿وَلَا تُصَلِّ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ عَلَى قَبْرِهِ...﴾ (توبه/۸۴)

و هیچ گاه بر هیچ یک از آنها [مشرکان و منافقان] که بمیرد نماز مکن و بر گورش

مایست...

شفاعت

شفاعت با اذن الهی است

﴿... مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ...﴾ (بقره/۲۵۵)

... کیست آن که جز به خواست و فرمان او نزد وی شفاعت کند؟ ...

شفاعت کنندگان

﴿لَا يَمْلِكُونَ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا﴾ (مریم/۸۷)

توان شفاعت ندارند مگر آن که از نزد خدای رحمان پیمانی گرفته باشد.

شفاعت شوندگان

﴿... وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنِ ارْتَضَى...﴾ (انبیاء/۲۸)

... شفاعت نمی کنند جز برای کسی که خدا راضی (به شفاعت برای او) است ...

﴿يَوْمَئِذٍ لَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَرَضِيَ لَهُ قَوْلًا﴾ (طه/۱۰۹)

در آن روز شفاعت سود ندارد مگر (شفاعت) کسی که خدای رحمان به او اجازه

دهد و سخن او را بپسندد.

﴿فَمَا لَنَا مِنْ شَافِعِينَ﴾ (شعرا/۱۰۰)

اینک ما را هیچ شفاعت کننده و خواهشگری نیست.

آیات دیگر

بقره/۴۸، بقره/۲۵۴، یونس/۳، سبأ/۲۳.

نام‌ها و صفات خدا

۱. ﴿وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ...﴾ (اعراف/۱۸۰)

نیکوترین نام‌ها برای خدا است، پس او را بدان‌ها بخوانید، و کسانی را که در باره نام‌های او به کژی میل می‌کنند رها سازید....

۲. ﴿هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ غَالِمُ الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ﴾

اوست خدای یکتا که جز او خدایی نیست، دانای نهان و آشکارا، اوست بخشاینده و مهربان.

﴿هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ...﴾

اوست خدای یکتا که جز او خدایی نیست، پادشاه (بسیار و راستین) پاک از همه عیب...

﴿هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى...﴾ (حشر/۲۲، ۲۳، ۲۴)

اوست خدای آفریدگار، هستی‌بخش، نگارنده صورت‌ها، او راست نام‌های بهین....

۳. ﴿هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ (حدید/۳)

اوست اول و آخر - پیش از هر چیز بوده و پس از هر چیز هم باشد - و پیدا - به هستی - و نهان - به چگونگی و او به همه چیز داناست.

۴. ﴿لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ﴾ (انعام/۱۰۳)

چشم‌ها او را در نیابد و او چشم‌ها را دریابد، و اوست لطیف - بخشنده و نیکوکار یا باریک‌دان و آگاه - به آشکار و نهان.

۵. ﴿هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾ (یونس/۵۶)

اوست که زنده کند و بمیراند، و بازگشت شما به سوی اوست.

عدل الهی

خداوند ظلم نمی‌کند

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَكِنَّ النَّاسَ أَنْفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ (یونس/۴۴)

براستی خدا بر مردم هیچ ستم نکند بلکه مردم بر خود ستم می‌کنند.

﴿وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ﴾ (فصلت/۴۶)

و پروردگار تو به بندگان ستمگر نیست.

﴿...وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ﴾ (زخرف/۷۶)

و ما به آنان ستم نکردیم و لیکن آنان خود ستمکار بودند.

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ...﴾ (نساء/۴۰)

خدا همسنگ ذره‌ای ستم نکند.

﴿وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا...﴾ (انبیاء/۴۷)

و ما ترازوهای دادگری را در روز رستاخیز می‌نهم - برای حسابرسی و سنجش

اعمال نیک و بد - پس به کسی هیچ ستمی نرود...

حکمت خدا (دفع شبهه شرور)

هر مصیبتی به انن خدا جاری می‌شود

﴿مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ...﴾ (تغابن/۱۱)

هیچ مصیبتی جز به خواست و فرمان خدا نرسد...

ریشه گرفتاری‌ها اعمال خود انسان است

﴿وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَ يَغْفُوا عَنْ كَثِيرٍ﴾ (شوری/۳۰)

و هر مصیبتی که به شما رسد به سبب کارهایی - خطاها و گناهانی - است که

دست‌هایتان کرده، و از بسیاری (گناهان) در می‌گذرد.

﴿ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ...﴾ (روم/۴۱)

تباهی در خشکی و دریا به سبب کرده‌های مردمان پدیدار شد ...

فایده مصایب و گرفتاری‌ها بیداری از غفلت و بازگشت به خداست

﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ فَأَخَذْنَاهُمْ بِالْبَأْسَاءِ وَ الضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ﴾ و

هر آینه (پیامبرانی) به سوی امت‌های پیش از تو فرستادیم و آنان - امت‌ها - را به تنگی

و سختی و رنج و گزند بگرفتیم تا مگر زاری کنند. (انعام/۴۲)

﴿وَلَنَذِيقَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَىٰ دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ (سجده/۲۱)

و هر آینه آنان را از عذاب نزدیک‌تر و کم‌تر - خواری و فرومایگی یا قحط و گزند -

پیش از عذاب بزرگ‌تر بچشانیم باشد که باز گردند.

آیات دیگر

فجر/۱۶-۲۰.

جبر و اختیار

سرنوشت مردم به دست خودشان است

﴿... إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ...﴾. (رعد/۱۱)

همانا خداوند آن چه را گروهی دارند (از نعمت‌ها)، دگرگون نکند تا آنگاه که آنچه را در خودشان است دگرگون کنند.

﴿مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ﴾ (شوری/۲۰)

هر که زراعت آخرت خواهد برای او در کشتش می‌افزاییم، و هر که کشت این جهان خواهد به وی کمی از آن می‌دهیم و در آن جهان هیچ بهره‌ای ندارد.

اگر خدا می‌خواست مردم را مجبور می‌کرد ولی این کار را نکرد

﴿وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَائِرٌ وَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ أَجْمَعِينَ﴾. (نحل/۹)

و (نمودن) راه راست بر خداست، و برخی از آنها - راه‌ها - کج است و اگر خدا می‌خواست همه شما را راه می‌نمود.

﴿وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَأَمَنَّ مَنْ فِي الْأَرْضِ كُلُّهُمْ جَمِيعاً أَفَأَنْتَ تُكْرِهُ النَّاسَ حَتَّى يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ﴾. (یونس/۹۹)

و اگر پروردگار تو می‌خواست هر آینه هر که در زمین است همگیشان یکسره ایمان می‌آوردند، پس آیا تو مردم را به ناخواه و می‌داری تا مؤمن شوند؟

ای پیامبر مردم را مجبور نکن

﴿فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ﴾.

﴿لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصَيِّرٍ﴾. (غاشیه/۲۱-۲۲)

پس یاد آوری کن و پند ده که تو یاد آور و پند دهنده‌ای و بس، بر آنان گماشته و چیزه نیستی.

نبوت عامه (ویژگی های پیامبران)

وحی الهی به پیامبران

﴿وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُوْحِي إِلَيْهِمْ...﴾ (انبیاء/۷)

و پیش از تو نفرستادیم مگر مردانی که به ایشان وحی می کردیم....

﴿إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَ النَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ...﴾ (نساء/۱۶۳)

ما به تو وحی فرستادیم، همچنان که به نوح و پیامبران بعد از او وحی کردیم...

پیامبران از جنس بشرند

﴿وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا لَا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَ مَا كَانُوا خَالِدِينَ﴾ (انبیاء/۸)

و آنان را کالبدی نساختیم که طعام نخورند، و جاویدان هم نبودند.

﴿قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحِي إِلَيَّ...﴾ (کهف/۱۱۰)

بگو: همانا من آدمی هستم همچون شما که به من وحی می شود....

پیامبران انسانهایی برگزیده‌اند

﴿إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَ نُوحًا وَ آلَ إِبْرَاهِيمَ وَ آلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ﴾ (آل عمران/۳۳)

همانا خداوند آدم و نوح و خاندان عمران را بر جهانیان برگزید...

تقوی و عصمت انبیا

﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ فَبِهِدَاهُمْ أَقْتَدِهِ...﴾ (انعام/۹۰)

ایشانند کسانی که خداوند آنان را راه نمود، پس راه راست ایشان را پی گیر...

انبیا جز از خدا نمی‌ترسیدند

﴿الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَ يَخْشَوْنَهُ وَ لَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ وَ كَفَىٰ بِاللَّهِ

حَسِيبًا﴾ (احزاب/۳۹)

همانان که پیام‌های خدای را می‌رسانند و از او می‌ترسند و از هیچ کس جز او

نمی ترسند، و خدا حسابگری بسنده است.

از مردم اجر و مزد نمی خواستند

﴿وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ (شعرا/۱۰۹)

و بر این (پیامبری) از شما مزدی نمی خواهم، مزد من جز بر پروردگار جهانیان نیست.

آیات دیگر

ص/ ۴۵-۴۷، انعام/ ۸۳-۸۶، احقاف/ ۳۵، انبیاء/ ۷۹، شوری/ ۵۱.

اهداف بعثت (وظایف پیامبران)

۱. تعلیم و تربیت

﴿هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَ يُزَكِّيهِمْ وَ يُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَ الْحِكْمَةَ...﴾ (جمعه/۲)

اوست که در میان مردم درس ناخوانده - عرب - پیامبری از خودشان برانگیخت که آیات او را بر آنان می خواند و پاکشان می سازد - از آلودگی کفر و اخلاق زشت - و کتاب - قرآن - و حکمت - اندیشه و گفتار و کردار درست - به آنان می آموزد...

۲. اقامه قسط و عدل

﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَ أَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَ الْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ...﴾ (حدید/۲۵)

هر آینه پیامبرانمان را با حجت های روشن و هویدا فرستادیم و ایشان کتاب - که وسیله تمیز حق از باطل است و ترازو فرو فرستادیم تا مردم به داد و انصاف برخیزند

۳. اتمام حجت

﴿رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَ مُنْذِرِينَ لئَلَّ يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ...﴾ (نساء/۱۶۵)

پیامبرانی نوید رسان و بیم کننده تا مردم را پس از (فرستادن) فرستادگان بر خدا بهانه و دستاویزی نباشد و ...

۴. رفع اختلاف

﴿كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ وَ مُنْذِرِينَ وَ أَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِي مَا اخْتَلَفُوا فِيهِ...﴾ (بقره/۲۱۳)

مردم همه یک گروه - یکسان و بر یک راه و روش و آیین - بودند، (سپس اختلاف کردند) پس خدا پیامبران را برانگیخت نوید دهنده و بیم کننده و با ایشان کتاب فرو فرستاد براستی و درستی، تا میان مردم در آنچه اختلاف کردند حکم کند ...

۵. بشارت و انذار

﴿وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَ مُنْذِرِينَ...﴾ (انعام/۴۸)
ما پیامبران را نمی فرستیم مگر مژده دهندگان و بیم کنندگان ...

آیات دیگر

بقره/۱۲۹، بقره/۱۵۱، ابراهیم/۱، اعراف/۱۵۷، ابراهیم/۵۲.

نبوت خاصه (پیامبر اسلام)

بعثت پیامبر اسلام

﴿لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَ يُزَكِّيهِمْ وَ يُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَ الْحِكْمَةَ وَ إِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾ (آل عمران/۱۶۴)

هر آینه خدای بر مؤمنان منت نهاد که در میانشان پیامبری از خودشان برانگیخت که آیات او را بر آنان می خواند و پاکشان می سازد و کتاب و حکمتشان می آموزد، در حالی که پیش از آن - آمدن پیامبر - هر آینه در گمراهی آشکاری بودند.

بشارت پیامبران گذشته به آمدن پیامبر اسلام

﴿وَ إِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَ مُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ...﴾ (صف/۶)

و (یاد کن) آنگاه که عیسی پسر مریم گفت: ای فرزندان اسرائیل، من فرستاده خدا به سوی شمایم، باور دارنده آنچه در پیش من است که تورات است و مژده دهنده ام به پیامبری که پس از من می آید، نام او احمد است...

﴿الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَ الْأَنْجِيلِ...﴾ (اعراف/۱۵۷)

آنان که پیروی می کنند آن فرستاده پیامبر درس نخوانده و خط نانوشته ای را که (نام و نشانه های) او را نزد خویش در تورات و انجیل نوشته می یابند....

اخلاق پیامبر اسلام (الگوی مسلمان)

﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَ الْيَوْمَ
الْآخِرَ...﴾ (احزاب/۲۱)

هر آینه شما را در (خصلت ها و روش) پیامبر خدا نمونه و سرمشق نیکو و

پسندیده‌ای است، برای کسی که به خدا و روز بازپسین امید می‌دارد

﴿وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ﴾ (قلم/۴)

و هر آینه تویی بر خویی بس بزرگ.

دلسوزی و مهربانی

﴿فَبِمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَ لَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَ اسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَ شَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ...﴾ (آل عمران/۱۵۹)

(ای پیامبر) به مهر و بخشایشی از خداست که برای ایشان نرم شدی، و اگر درشتخوی سخت دل بودی از گرد تو پراکنده می‌شدند. پس از آنان در گذر و برای ایشان آمرزش بخواه و با آنان در کار (جنگ) مشورت کن و چون (برکاری) دل بنهادی بر خدای توکل کن...

﴿لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ﴾ (توبه/۱۲۸)

هر آینه شما را پیامبری از خودتان آمد که به رنج افتادنتان بر او گران و دشوار است، به (هدایت) شما دلبسته است و به مؤمنان دلسوز مهربان است.

آیات دیگر

کهف/۶، فتح/۲۹، آل عمران/۱۴۴، احزاب/۴۰.

قرآن

نزول قرآن در ماه رمضان

﴿شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَ بَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَ الْفُرْقَانِ...﴾. (بقره/۱۸۵)

ماه رمضان که در آن قرآن فرو فرستاده شده که راهنمایی برای مردم و نشانه‌های روشنی از رهنمونی (به راه راست) و جدا کننده حق از باطل است.

﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ﴾. (قدر/۱)

همانا آن (قرآن) را در شب قدر فرو فرستادیم.

ویژگی‌های قرآن

﴿إِنَّ هَٰذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا﴾. (اسراء/۹)

همانا این قرآن به آیینی درست‌تر و استوارتر راه می‌نماید، و مؤمنانی را که کارهای نیک و شایسته انجام می‌دهند مژده می‌دهد که ایشان راست‌مزدی بزرگ.

﴿وَنُزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَ رَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَ لَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا﴾. (اسراء/۸۲)

و قرآن را فرو فرستیم که برای مؤمنان بهبود و بخشایش است و ستمکاران - کافران - را جز زیانکاری نیفزاید.

تحدی و مبارزه طلبی قرآن

﴿قُلْ لِّئِنْ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَ الْجِنُّ عَلَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَٰذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَ لَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا﴾. (اسراء/۸۸)

بگو: اگر آدمیان و پریان فراهم آیند تا مانند این قرآن بیارند هرگز مانند آن نیارند

هر چند برخی از آنان یار و همپشت برخی باشند.

تدبّر در قرآن و فهم آن

﴿وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ﴾ (قمر/۱۷)

و هر آینه قرآن را برای یادآوری و پند گرفتن آسان ساختیم، پس آیا یادآورنده و پند گیرنده‌ای هست؟

﴿أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا﴾ (محمد/۲۴)

آیا در قرآن نمی‌اندیشند یا بر دل‌ها (شان) قفل‌هاست؟

آیات دیگر

اعراف/۲۰۴، یوسف/۳، حجر/۸۷، نحل/۹۸، اسراء/۴۱، اسراء/۴۵، یونس/۵۷.

امامت عامه (ویژگی های امام)

مقام امامت

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِيَ الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَ الرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَ أَحْسَنُ تَأْوِيلًا﴾. (نساء/۵۹)

ای کسانی که ایمان آورده اید، خدای را فرمان برید و پیامبر و صاحبان امر را، که از شما ایند فرمان برید، پس اگر درباره چیزی ستیزه و کشمکش کردید آن را به خدا - کتاب خدا - و پیامبر باز گردانید اگر به خدا و روز بازپسین ایمان دارید، که این بهتر است و سرانجام آن نیکوتر.

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ كُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ﴾. (برائت/۱۱۹)

ای کسانی که ایمان آورده اید، از خدای پروا کنید و با راستگویان باشید.

﴿وَ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ لَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرٌ وَ لِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ﴾. (رعد/۷)

و کسانی که کافر شدند گویند: چرا بر او از پروردگارشان نشانه ای (به دلخواه) فرو نمی آید؟ همانا تو بیم کننده ای و بس و هر گروهی را راهنمایی است.

عصمت امام

﴿وَ قَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَ لَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى وَ أَقْنِ الصَّلَاةَ وَ آتِينَ الزَّكَاةَ وَ أَطِيعْنَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَ يُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا﴾. (احزاب/۳۳)

و در خانه هاتان آرام گیرید، و به شیوه جاهلیت پیشین به خود نمایی بیرون نیایید، نماز بر پا دارید و زکات بدهید و خدا و پیامبر او را فرمان برید. همانا خداوند

می خواهد از شما، خاندان پیامبر پلیدی را ببرد و شما را پاک کند، پاکی کامل.

﴿وَإِذِ ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ﴾. (بقره/۱۲۴)

و (به یاد آر) آنگاه که ابراهیم را پروردگار وی به اموری چند بیاموزد و او آنها را به انجام رسانید. (خدای) گفته تو را پیشوای مردم خواهم کرد، (ابراهیم) گفت: و از فرزندان من (نیز پیشوایان قرار ده) گفت: پیمان من به ستمکاران نرسد.

علم امام

﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رَجُلًا نُوحِيَ إِلَيْهِمْ فَسَئَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾.

و پیش از تو نفرستادیم مگر مردانی را که به ایشان وحی می کردیم - و اگر خود نمی دانید از اهل ذکر - یعنی دانشمندان اهل کتاب - پرسید (نحل/۴۳)

﴿وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رَجُلًا نُوحِيَ إِلَيْهِمْ فَسَئَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾. (انبیاء/۷)

و پیش از تو نفرستادیم مگر مردانی را که به ایشان وحی می کردیم. پس اگر خود نمی دانید از اهل ذکر - اهل کتاب - پرسید، تا بدانید که پیامبران آنها هم آدمی بوده اند.

﴿وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ﴾. (رعد/۴۳)

و کسانی که کفر ورزیدند گویند: تو فرستاده (خدا) نیستی، بگو: میان من و شما خدا گواهی بسنده است و آن که دانش کتاب - آگاهی بر قرآن - نزد اوست، گواه باشند.

آیات دیگر

نساء/۸۳، آل عمران / ۷.

امام علی علیه السلام

امامت آن حضرت

﴿حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ وَ مَا أَهْلٌ لِّغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَ الْمُنْخَنِقَةُ وَ الْمُوقُودَةُ وَ الْمَتْرَدِيَّةُ وَ النَّطِيحَةُ وَ مَا أَكَلَ السَّبْعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَ مَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ وَ أَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْلَامِ ذَلِكُمْ فَسْقُ الْيَوْمِ الْيَسَسَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَ اخْشَوْنِ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَ أَتَمَّمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَ رَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا فَمَنِ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصَةٍ غَيْرَ مُتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾. (مائده/۳)

حرام شد بر شما مردار و خون و گوشت خوک و آنچه (به هنگام کشتنش) نام غیر خدا بر آن برده باشند شوند و آنچه خفه شده و با زدن مرده و از بلندی افتاده و مرده و با شاخ زدن کشته شده و نیم خورده درنده، مگر آنچه (پیش از مردن) به کشتن آن برسید و آنچه در برابر بتان - بر تخته سنگ‌هایی که در جاهلیت بر آنها برای خدایان خویش قربانی می کردند و کم کم خود این تخته سنگ‌ها را مقدس شمردند - سر بریده و این که (گوشت حیوان را) به تیرهای قرعه بخش کنید، اینها همه بیرون شدن از فرمان (حق) است. امروز کسانی که کافر شدند از دین شما - که بر شما یا دینتان پیروز شدند - نومید شدند، بنابر این از آنها مترسید و از من بترسید و بس. امروز دین شما را به کمال رساندم و نعمت خود را بر شما تمام کردم و اسلام را دین شما پسندیدم، پس هر که در حال گرسنگی (به خوردن گوشت‌های منع شده) ناچار شود بی آن که گرایش به گناه داشته باشد همانا خداوند آمرزگار و مهربان است.

﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَ إِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَ اللَّهُ يَعْصِيكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ﴾. (مائده/۶۷)

ای پیامبر، آنچه را از سوی پروردگارت به تو فرو آمده برسان و اگر این نکنی پیام

او را نرسانده باشی و خدا تو را از (فتنه و گزند) مردم نگاه می دارد، همانا خدا گروه کافران را راه ننماید.

﴿إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ﴾. (مائده/۵۵)

همانا دوست و سرپرست شما خداست و پیامبرش و کسانی که ایمان آورده اند، آنان که نماز را بر پا می دارند و زکات می دهند در حالی که در رکوعند.

فضائل آن حضرت

﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ رَؤُفٌ بِالْعِبَادِ﴾. (بقره/۲۰۷)

و از مردم کس هست که جان خویش به جستن خشنودی خدا می فروشد، و خدا به بندگان مهربان است.

﴿أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَ عِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَ جَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَوُونَ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾. (توبه/۱۹)

آیا آب دادن حاجیان و آباد کردن مسجد الحرام را با (ایمان و عمل) آن کس که به خدای و روز واپسین ایمان آورده و در راه خدا جهاد کرده برابر می دارید؟ نزد خدا هرگز برابر و یکسان نیستند و خدا گروه ستمکاران را راه ننماید.

آیات دیگر

تحریم/۴، احزاب/۲۳.

اهل بیت علیهم السلام در قرآن

دوستی اهل بیت علیهم السلام

﴿ذَلِكَ الَّذِي يُشِرُّ اللَّهُ عِبَادَهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ وَمَن يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ فِيهَا حُسْنًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ﴾

(شوری/۲۳)

این است آنچه خداوند به بندگان خود، آنان که ایمان آوردند و کارهای نیک و شایسته کردند، نوید می‌دهد، بگو: بر این (رساندن پیام) هیچ مزدی از شما نمی‌خواهم مگر دوستی در باره‌ی خویشاوندان (نزدیکم) و هر که نیکویی ورزد او را در آن، نیکویی بیفزاییم، همانا خدا آمرزنده و سپاسدار است.

فضایل اهل بیت علیهم السلام

﴿فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَابْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ﴾

(آل عمران/۶۱)

پس هر که با تو، پس از آن دانشی که به تو رسید، در باره او - عیسی یا آن حق - سितزه و جدل کند، بگو: بیایید تا ما و شما پسران خویش و زنان خویش و خودمان را - کسی را که به منزله خودمان است - بخوانیم، آنگاه دعا و زاری کنیم و لعنت خدای را بر دروغگویان بگردانیم.

﴿يُوفُونَ بِالنَّذْرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا ۝ وَيُطْعِمُونَ الطَّعَامَ عَلَىٰ حُبِّهِ مِسْكِينًا وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا﴾ (انسان/۷-۸)

به نذر (خود) وفا می‌کنند و از روزی که بدی و سختی آن فراگیر است می‌ترسند. و طعام را با دوستی آن - با آنکه خود به آن - مایل تر و نیازمندترند - به بینوا و یتیم و

اسیر می خورانند.

﴿إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ﴾ (بینه/۷)

همانا کسانی که ایمان آوردند و کارهای نیک و شایسته کردند، ایشانند بهترین آفریدگان.

﴿أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ...﴾ (ابراهیم/۲۴)

آیا ندیده‌ای که خدا چگونه مثلی زده است؟ سخن پاکیزه - اعتقاد درست و ایمان راستین - را چون درخت پاکیزه (قرار داده است) که ریشه آن (در زمین) استوار و شاخه آن در آسمان است - به آسمان سر بر آورده است.

یادآوری

به دلایلی که در جای خود بحث شده است در آیات قرآن نام ائمه و اهل بیت علیهم‌السلام برده نشده است اما مصداق واقعی تعدادی از آیات قرآن کریم، اهل بیت و ائمه علیهم‌السلام می‌باشند و تأویل بسیاری از آیات قرآن در مورد آنان است که می‌تواند، موضوع تحقیق مناسبی برای دانش‌پژوهان باشد.

موسی و یهودیان

توصیف موسی

﴿وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ مُوسَى إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا﴾. (مریم/۵۱)
و در این کتاب، موسی را یاد کن، همانا او برگزیده و ویژه شده (خدا) بود و
فرستاده‌ای پیامبر بود.

مادر موسی

﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ أَنْ أَرْضِعِيهِ فَإِذَا خِفَتْ عَلَيْهِ فَاتَّقِيهِ فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكَ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ﴾. (قصص/۷)
و به مادر موسی وحی کردیم که او را شیرده، و چون بر او بیمناک شدی به دریایش
بیفکن و نترس و اندوه مدار، که ما او را به تو باز می‌گردانیم و از پیامبران می‌سازیم.

موسی، فرستاده خدا به سوی فرعون و بنی اسرائیل

﴿هَلْ أَتَيْكَ حَدِيثُ مُوسَى ۖ إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى﴾. (نازعات/۱۵-۱۶)
آیا داستان موسی به تو رسیده است - تا تو را دل‌داری باشد بر تکذیب قوم - ؟ آنگاه
که پروردگارش او را در وادی مقدس طوی بخواند.

﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَذَكِّرْهُمْ بِآيَاتِ اللَّهِ
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ﴾. (ابراهم/۵)
و هر آینه موسی را با نشانه‌های خویش فرستادیم که: قوم خود را از تاریکی‌ها به
روشنایی بیرون بر، و روزهای خدا را به یادشان آر، همانا در این (یادآوری) برای هر
شکیبای سپاسگذار نشانه‌هاست.

۴۰ روز در کوه طور (میقات)

﴿وَوَاعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً وَأَتَمْنَاهَا بِعَشْرِ فِتْنٍ مِّمَّاتٍ رَبِّهِ أَزْبَعِينَ لَيْلَةً وَقَالَ

مُوسَىٰ لِأَخِيهِ هَارُونَ اخْلُفْنِي فِي قَوْمِي وَأَصْلَحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٢٢﴾ (اعراف/۱۲۲)
و با موسی سی شب وعده نهادیم و آن را به ده شب دیگر کامل کردیم پس هنگام
وعده پروردگارش به چهل شب - شبانه روز - تمام شد. و موسی به برادر خود هارون
گفت: در میان قوم من جانشین من باش و به صلاح و سامان کوش و راه تباهکاران را
پیروی مکن.

عیسی و مسیحیان

توصیف عیسی علیه السلام

﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ وَكَلِمَتُهُ أَلْقَاهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُ فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةٌ انْتَهُوا خَيْرًا لَكُمْ إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهُ وَاحِدٌ سُبْحَانَهُ أَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا﴾ (نساء/۱۷۱)

ای اهل کتاب، در دین خود از اندازه فراتر مروید و بر خدا جز راست مگویید، همانا مسیح عیسی پسر مریم، پیامبر خدا و کلمه اوست که آن را به سوی مریم افکند و روحی است از او، پس به خدا و فرستادگان او ایمان آورید و مگویید (خدا) سه است - اب، ابن، روح القدس -، (از این گفته) باز ایستید که برای شما بهتر است. جز این نیست که «الله» خدایی یکتاست، پاک و منزله است از این که او را فرزندی باشد، اوراست آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است، و خدا کارسازی بسنده است.

﴿إِنَّ مَثَلَ عِيسَى عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ۚ﴾ (الحقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُنْ مِنَ الْمُمْتَرِينَ) (آل عمران / ۵۹ و ۶۰)

همانا داستان عیسی نزد خداوند مانند داستان آدم است، او را از خاک آفرید سپس به او گفت: باش پس بود، (این) حق - سخن راست و درست - از پروردگار توست، پس از شک داران مباش.

﴿تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللَّهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلَ الَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ وَلَكِنْ اخْتَلَفُوا فَمِنْهُمْ مَنْ ءَامَنَ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلُوا وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ﴾ (بقره/۲۵۳)

آن پیامبران، برخی شان را بر برخی برتری دادیم، از ایشان کس بود که خدا با وی سخن گفت، و برخی شان را پایه‌ها بالا برد، و عیسی پسر مریم را حجت‌ها و نشانه‌های روشن دادیم و او را به روح القدس - جبرئیل - نیرومند گردانیدیم. و اگر خدا می‌خواست آنان که پس از ایشان بودند بعد از آن که نشانه‌های روشن به آنها رسید با یکدیگر پیکار نمی‌کردند، ولیکن اختلاف کردند، از آنها کس بود که ایمان داشت و کس بود که کافر شد، و اگر خدا می‌خواست با هم پیکار نمی‌کردند ولیکن خدا آنچه خواهد می‌کند.

عیسی پسر خدا نیست بلکه بنده خداست

﴿لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسِيحُ أَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلَّهِ وَلَا الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرُهُمْ إِلَٰهٌ جَمِيعٌ﴾ (نساء/۱۷۲)

مسیح هرگز ننگ ندارد و سر نییچد از این که بنده خدا باشد و فرشتگان مقرب نیز، و هر که از پرستش او ننگ دارد و سر پیچد و گردنکشی و بزرگ منشی نماید پس همه آنها را به سوی خویش بر انگیخته و گرد خواهد آورد.

﴿لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ﴾ (مائده/۷۲)

هر آینه کافر شدند کسانی که گفتند: خدا همان مسیح پسر مریم است و حال آن که مسیح گفت: ای فرزندان یعقوب، خدای یکتا را پرستید که پروردگار من و پروردگار شماست، که هر کس برای خدا انباز گیرد، خدا بهشت را بر او حرام کرده و جایگاهش آتش دوزخ است، و ستمکاران را هیچ یاری کننده‌ای نیست.

﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ عِزِّيُّرُ بْنُ اللَّهِ وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ ذَلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ يُضَاهَوْنَ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ قَاتَلَهُمُ اللَّهُ أَنَّى يُؤْفَكُونَ﴾ (توبه/۳۰)

یهودان گفتند: عزیر پسر خداست و ترسایان گفتند: مسیح پسر خداست. این گفتار آنهاست به دهانشان - که حقیقتی ندارد، و گفتارشان به سخن کسانی ماند که پیش از این کافر شدند - مانند آنان که فرشتگان را دختران خدا می گفتند - خدایشان بکشد، چگونه و به کجا (از حق) گردانیده می شوند؟

﴿مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ وَأُمُّهُ صِدِّيقَةٌ كَانَا يَأْكُلَانِ الطَّعَامَ انظُرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ انظُرْ أَنَّى يُؤْفَكُونَ﴾. (مائده/۷۵)

مسیح پسر مریم جز فرستاده ای نیست، که پیش از او نیز فرستادگانی بودند، و مادر او زنی راستی پیشه بود، هر دو غذا می خوردند - پس مسیح خدا نیست - بنگر که چگونه آیات را برایشان روشن بیان می کنیم آنگاه بنگر که چگونه (از حق) گردانیده می شوند.

آیات دیگر

آل عمران/۴۵، نساء/۱۵۷، آل عمران/۱۵۵، مائده/۱۱۶.

مرگ

قانون عمومی مرگ

﴿كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوَفَّقُونَ أُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ﴾. (آل عمران / ۱۸۵)

هر کسی چشنده مرگ است، و جز این نیست که مزدهاتان را روز رستاخیز تمام بدهند. پس هر که از آتش دوزخ دور داشته و به بهشت در آورده شود براستی رستگار شده است. و زندگی جز کالای فریب نیست.

﴿كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَ نَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ﴾. (انبیاء / ۳۵)

هر کسی چشنده مرگ است، و شما را به بدی - سختی و بلا و مصیبت - و نیکی - آسانی و نعمت و دولت - می آزماییم، آزمایشی، و به ما بازگردانده می شوید.

﴿كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ﴾. (عنکبوت / ۵۷)

هر کسی چشنده مرگ است، سپس به سوی ما باز گردانده می شوید.

﴿إِنَّمَا تَكُونُوا يُدْرِكُكُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُّشِيدَةٍ وَإِنْ تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِكَ قُلْ كُلُّ مَنْ عِنْدَ اللَّهِ فَالِ هَؤُلَاءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا﴾. (نساء / ۷۸)

هر کجا باشید مرگ شما را در خواهد یافت گرچه در کوشک‌ها و دژهای سخت استوار باشید. و اگر خوبی - پیروزی - به آنان رسد گویند: این از نزد خداست، و اگر بدی - شکست - به آنان رسد گویند: این از نزد توست، بگو: همه از نزد خداست، پس این گروه را چیست که بر آن نیستند - نمی خواهند - که سخنی را در یابند.

چه کسی جان را می‌گیرد؟

﴿اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضَىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْأُخْرَىٰ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ﴾. (زمر / ۴۲)

خداست که جان‌ها را هنگام مرگشان می‌گیرد و آن را که نمرده باشد در خوابش (می‌گیرد). پس آن (جان) را که حکم مرگ بر آن رفته است نگاه می‌دارد و آن دیگر را تا سرآمدی نامبرده باز می‌فرستد کسی را که هنگام مرگ او نرسیده از خواب بیدار می‌کند - هر آینه در این برای مردمی که می‌اندیشند نشانه هاست.

﴿وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ لَا يُفَرِّطُونَ﴾ (انعام/۶۱)

و اوست چیره بر غیر از بندگان خویش، و نگاهبانانی بر شما می‌فرستد، تا هنگامی که یکی از شما را مرگ فرارسد فرستادگان ما (جان) او را برگیرند و آنان در کار خود کوتاهی نکنند.

﴿قُلْ يَتَوَفَّاكُم مَّلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ﴾ (سجده/۱۱)

بگو: فرشته مرگ - عزرائیل - که بر شما گماشته شده جان شما را برگیرد - پس کم و نابود نمی‌شوید -، سپس به سوی پروردگارتان باز گردانیده می‌شوید.

﴿وَلَوْ يُوَافِقُ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ﴾ (نحل/۶۱)

و اگر خدا مردم را به (سزای) ستمشان بگيرد هیچ جنبنده‌ای را بر آن (زمین) و نگذارد و لیکن آنان را (به مهر و بخشایش خود) تا سرآمدی نامبرده واپس می‌دارد، و چون سرآمدشان برسد یک ساعت نه واپس روند و نه پیشی گیرند.

ریشه‌ها و علل ترس از مرگ

﴿وَلَنْ يَتَمَنَّوْهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ﴾ (بقره/۹۵)

و به سبب آنچه کرده‌اند هرگز آرزوی آن نکنند، و خدا به (حال) ستمکاران داناست.

آیات دیگر

انبیاء/۳۴، زمر/۳۰، نحل/۳۲، انفال/۵۰، انعام/۹۳، آل عمران/۱۴۵، لقمان/۳۴، نجم/۴۴، عبس/۲۱، حجر/۲۳، ق/۴۳، نساء/۱۸، احزاب/۱۶، ق/۱۹، واقعه/۶۰، جمعه/۸

دلایل معاد

الف - امکان معاد

۱. توجه به آفرینش نخستین: ﴿وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ ۚ قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ﴾. (یس/۷۸-۷۹)
و برای ما مثلی زد - در زنده کردن مردگان - و آفرینش خود را فراموش کرده، گفت: کیست که - استخوان‌ها را در حالی که پوسیده و خاک شده زنده می‌کند؟ بگو: همان (خدای) که نخستین بار آفریدش زنده‌اش می‌کند، و او به همه آفرینش - یا آفریدگان - داناست.

۲. زنده شدن گیاهان: ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْكَ تَرَى الْأَرْضَ خَاشِعَةً فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ إِنَّ الَّذِي أَحْيَاهَا لُحْيِي الْمَوْتَى إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾. (فصلت/۳۹)
و از نشانه‌های (قدرت) او این است که زمین را پژمرده و فرسوده می‌بینی، پس چون آب بر آن فرستیم بجنبند و بر دمد، همانا آن (خدای) که آن را زنده کرد زنده کننده مردگان است، که او بر هر چیزی تواناست.

۳. قدرت الهی: ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَمْ يَغَيِّجْ بِخَلْقِهِنَّ بِقَادِرٍ عَلَىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ بَلَىٰ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾. (احقاف/۳۳)
آیا ندیده‌اید - ندانسته‌اید - که آن خدای که آسمان‌ها و زمین را آفرید و در آفریدن آنها ناتوان و وامانده نشد، تواناست بر این که مردگان را زنده کند؟ آری، او بر هر چیزی تواناست.

۴. وقوع زنده شدن انسان‌ها در دنیا: ﴿ثُمَّ بَعَثْنَاكُم مِّن بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾. (بقره/۵۶)
سپس شما را از پس مردنتان برانگیختم تا مگر سپاس دارید.

ب- وقوع معاد

۱. برهان عدالت: ﴿أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ﴾. (ص ۲۸)

مگر کسانی را که ایمان آوردند و کارهای نیک و شایسته کردند مانند تباهکاران در زمین می‌گردانیم؟ یا مگر پرهیزگاران را مانند بدکاران می‌سازیم؟

۲. برهان حکمت: ﴿أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ﴾.

(مؤمنون/۱۱۵)

آیا پنداشته‌اید که شما را بیهوده آفریدیم و شما به سوی ما بازگردانده نمی‌شوید؟

آیات دیگر

مریم/۶۶-۶۷، واقعه/۶۲، ق/۱۵، حج/۵، اعراف/۲۹، انبیاء/۱۰۴، عنکبوت/۲۰، فاطر/۹، اعراف/۵۷، روم/۱۹، زخرف/۱۱، اسراء/۹۹، لقمان/۲۸، بقره/۷۳، ۲۴۳، ۲۵۹، ۲۶۰، کهف/۲۱-۲۵، یونس/۴، قلم/۳۵-۳۶.

نام‌های قیامت

۱. ﴿يَوْمُ الْقِيَامَةِ﴾ (انبیاء/۴۷). روز رستاخیز
۲. ﴿الْيَوْمُ الْآخِرُ﴾ (بقره/۸). روز قیامت
۳. ﴿يَوْمُ الْحِسَابِ﴾ (غافر/۲۷). روز حساب
۴. ﴿يَوْمُ الدِّينِ﴾ (فاتحه/۴). روز پاداش
۵. ﴿يَوْمُ الْجَمْعِ﴾ (تغابن/۹). روز فراهم آوردن
۶. ﴿يَوْمُ الْفُضْلِ﴾ (نبا/۱۷). روز جدایی
۷. ﴿يَوْمُ الْخُرُوجِ﴾ (ق/۴۲). روز بیرون شدن
۸. ﴿الْيَوْمُ الْمَوْعُودِ﴾ (بروج/۲). روز وعده داده شده - روز رستاخیز
۹. ﴿يَوْمُ الْخُلُودِ﴾ (ق/۳۴). روز جاودانی
۱۰. ﴿يَوْمُ الْحَسْرَةِ﴾ (مزیم/۳۹). روز دریغ و پشیمانی
۱۱. ﴿يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ﴾ (نمل/۸۷). روزی که در صور دمیده شود
۱۲. ﴿يَوْمَ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ﴾ (معارج/۴). در روزی که درازی آن پنجاه هزار سال است - از سال‌های دنیا - به سوی او بالا می‌روند.
۱۳. ﴿يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ﴾ (طارق/۹). در روزی که نهان‌ها - نیت‌ها و رازها - آشکار شود.
۱۴. ﴿يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَ﴾ (مؤمن/۱۶). روزی که نمایان شوند.
۱۵. ﴿يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ﴾ (نبا/۴۰). روزی که آدمی آنچه را دستهایش پیش فرستاده است می‌بیند.
۱۶. ﴿يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَى﴾ (نازعات/۳۵). روزی که آدمی آنچه کوشیده است به یاد آرد.
۱۷. ﴿يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ تُجَادِلُ عَنْ نَفْسِهَا﴾ (نحل/۱۱۱). روزی که هر کسی بیاید در

حالی که از خویشتن دفاع می‌کند.

۱۸. ﴿... يَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهَادُ﴾ (غافر/۵۱). در آن روز که گواهان بر پا ایستند.
۱۹. ﴿يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ﴾ (شعراء/۸۸). روزی که نه مال سود دارد و نه پسران
۲۰. ﴿يَوْمَ لَا يَبِيعُ فِيهِ وَلَا خِلَالٌ﴾ (ابراهیم/۳۱). روزی بیاید که در آن نه خرید و فروختنی باشد و نه دوستی (که در غیر راه خدا باشد).

آیات دیگر

مریم/۳۷، تغابن/۹، غافر/۳۲ و ۱۵، مؤمن/۱۸، فرقان/۲۶، هود/۲۶ و ۱۰۳، ق/۲۰،
نبا/۳۹، واقعه/۵۰، دهر/۱۰، روم/۵۶، انفطار/۱۹، لقمان/۳۳، بقره/۴۸، آل عمران/۱۰۶،
عبس/۳۴، مزمل/۱۷، مؤمن/۵۲، فرقان/۲۷-۲۸.

* هفتاد نام قیامت در قرآن وجود دارد.

حوادث قبل از قیامت

حرکت زمین و متلاشی شدن کوهها

﴿يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيْبًا مَّهِيلًا﴾ (مزل/۱۴)

به روزی که زمین و کوهها به لرزه در آید، و کوهها توده‌ای ریگ روان گردد.

نفخ صور

﴿وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ﴾ (زمر/۶۸)

و در صور دمیده شود، پس هر که را در آسمان‌ها و هر که در زمین است بیهوش شود - بمیرد - مگر آنان که خدای می‌خواهد، سپس بار دیگر در آن دمیده شود، پس ناگهان ایستادگانی باشند که می‌نگرند.

متلاشی شدن آسمان

﴿يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ...﴾ (انبیاء/۱۰۴)

روزی که آسمان را در نور دیم مانند در نور دیدن طومارهای نوشته‌ها، و (سپس) چنان که نخستین بار آفرینش آفریدگان را آغاز کردیم آن را باز گردانیم...

﴿يَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ مَوْرًا ۖ وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْرًا﴾ (طور/۹-۱۰)

روزی که آسمان سخت بجنبد و کوهها با شتاب روان گردند.

شکافتن ماه

﴿اقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ﴾ (قمر/۱)

رستاخیز نزدیک شد و ماه بشکافت.

آیات دیگر

ابراهیم/۴۸، کهف/۴۷، طه/۱۰۵-۱۰۸، فرقان/۲۵، یس/۴۹-۵۰، دخان/۱۰، واقعه/۴-۵-۶،

الرحمن/۳۷، للحاقه/۱۳-۱۷، قیامة/۷-۱۰، ابتدای سوره‌های انفطار، تکویر، انشقاق، زلزال.

وصف قیامت

روزی که همه چیز آشکار می‌شود

﴿يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَ لَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ لِّمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ۝
الْيَوْمَ تُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾ (غافر/۱۶ و ۱۷)
روزی که نمایان شوند و هیچ چیز از آنان بر خدا پوشیده نباشد، (وندا آید که)
امروز پادشاهی که راست؟ برای خدای راست، آن یگانه بر همه چیره است، امروز هر
کسی بدانچه کرده است پاداش داده شود، امروز هیچ ستمی نیست، همانا خدا زود
حساب است.

روزی که مؤمنان با نور خود حرکت می‌کنند

﴿يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَىٰ نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَ بَايَمَانِهِمْ...﴾ (حدید/۱۲)
در روزی که مردان و زنان مؤمن را ببینی که نورشان در پیش ایشان و از راست
ایشان شتابان می‌رود - می‌درخشد تا به آسانی بگذرند -.

روز پشیمانی ظالمان

﴿و يَوْمَ يَعَضُّ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ۝
لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا﴾ (فرقان/۲۷ و ۲۸)
و روزی که (آن کافر) ستمکار دو دست خویش به دندان گزد (و) گوید: ای کاش با
پیامبر راهی فرا می‌گرفتم ﴿وای بر من، کاش فلان را به دوستی نمی‌گرفتم.﴾

روز وحشت و هراس

﴿يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ ۝ وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ ۝ وَ صَاحِبَتِهِ وَ بَنِيهِ ۝ لِكُلِّ امْرِئٍ
مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ ۝ وَ جُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْفِرَةٌ...﴾ (عبس/۳۴-۳۸)
روزی که آدمی از برادر خود می‌گریزد، و از مادر و پدر خویش، و از همسر و

فرزندانش، هر مردی از آنان را در آن روز کاری است که بدان می پردازد - کسی به دیگر نپردازد - رویهایی در آن روز تابان و درخشان است...

روز تفکیک خوبان از بدان

﴿يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَ تَسْوَدُّ وُجُوهٌ...﴾ (آل عمران/۱۰۶).

در روزی که رویهایی سپید گردد و رویهایی سیاه ...

دادگاه قیامت

قاضی و حاکم خداوند است

﴿اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ﴾. (حج/۶۹)

خدای در روز رستاخیز میان شما در آنچه اختلاف می کردید داوری خواهد کرد.

شاهدان

خداوند: ﴿... فَأَلَيْنَا مَرْجِعَهُمْ ثُمَّ اللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ﴾. (یونس/۴۶)

به هر حال باز گشتشان به سوی ماست و انگهی خدا بر آنچه می کنند گواه است.

پیامبران: ﴿فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَ جِئْنَا بِكَ عَلَىٰ هَؤُلَاءِ

شَهِيدًا﴾. (نساء/۴۱)

پس چگونه خواهد بود آنگاه که از هر امتی گواهی بیاوریم و تو را بر اینان گواه آریم.

ملائکه: ﴿وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَ شَهِيدٌ﴾. (ق/۲۱)

و هر کسی می آید در حالی که با او (فرشته) راننده ای و (فرشته) گواهی دهنده ای هست.

اعضای بدن: ﴿يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنَتُهُمْ وَ أَيْدِيهِمْ وَ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾.

(نور/۲۴)

روزی که زبان ها و دست ها و پا های آنان به آنچه می کردند بر (زبان) آنها گواهی دهند.

زمین: ﴿يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا...﴾. (زلزال/۴)

در آن روز زمین خبر هایش را باز گوید....

پرسش ها

از همه اعمال پرسیده می شود: ﴿فَوَرَبِّكَ لَنَسْأَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ۖ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾.

(حجر/۹۲-۹۳)

به پروردگارت سوگند که همگی شان را باز خواست می کنیم، از آنچه می کردند.

از همه افراد پرسیده می شود: ﴿فَلَنَسْأَلَنَّ الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَنَسْأَلَنَّ الْمُرْسَلِينَ﴾.

(اعراف/۶)

پس هر آینه کسانی را که به سویشان (پیامبر) فرستاده شد پرسش خواهیم کرد - از اجابت پیامبران - و از فرستادگان نیز خواهیم پرسید - از رسانیدن پیام - .

میزان

میزان دقیق و عادلانه است

﴿وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ﴾ (انبیاء/۴۷)

و ما ترازوهای دادگری را در روز رستاخیز می نهیم - برای حسابرسی و سنجش اعمال نیک و بد - پس به کسی هیچ ستمی نمی رود، و اگر (کردارشان) همسنگ دانه خردلی باشد آن را بیاوریم، و ما حسابگرانی بسنده ایم.

﴿وَالْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿۹﴾ وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ...﴾ (اعراف/۸ و ۹)

و سنجش کردارها در آن روز - رستاخیز - حق است، پس هر که کردارهای سنجیده او گران و سنگین باشد، ایشانند رستگاران. و هر که کردارهای سنجیده او سبک باشد، آنانند که به خویشتن زیان زدند....

بهشت و بهشتیان

بهشتیان

اهل ایمان و عمل صالح: ﴿وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾. (بقره/۸۲)
و کسانی که ایمان آوردند و کارهای نیک و شایسته کنند، آنان بهشتیانند و در آن جاودانند.

پرهیزگاران: ﴿تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ تَقِيًّا﴾. (مریم/۶۳)
این بهشتی است که به هر کس از بندگانمان که پرهیزگار باشد به میراث می دهیم.
نیکوکاران: ﴿فَأَثَابَهُمُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَ ذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ﴾. (مائده/۸۵)
پس خداوند آنان را بدانچه گفتند بهشت هایی پاداش داد که از زیر (کوشک ها و درختان) آنها جویهاروان است، جاودانه در آنند و این است پاداش نیکوکاران.
اهل جهاد و شهادت: ﴿إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَىٰ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةُ...﴾. (توبه/۱۱۱)
خدا از مؤمنان جانها و مال هاشان را بخريد به بهای آن که بهشت برای آنان باشد....

مخالفتان هوی و هوس: ﴿وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ ۖ فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَىٰ﴾. (نازعات/۴۰ و ۴۱)
و اما هر کس که از مقام پروردگار خود - یا از ایستادن در پیشگاه پروردگارش - ترسید و خوشتن را از آرزو و کام دل باز داشت، پس همانا بهشت جایگاه اوست.

شکیبایان در شدائد: ﴿وَجَزَاهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَ حَرِيرًا﴾. (انسان/۱۲).
و ایشان را به سبب آن که شکیبایی کردند بهشت و پرنیان پاداش دهد.

بهشت

﴿مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ أُكُلُهَا دَائِمٌ وَظِلُّهَا...﴾ (رعد/۳۵)
داستان آن بهشتی که به پرهیزگاران وعده داده شده چنان است که از زیر آن
جوی‌ها روان است، میوه‌ها و سایه‌اش همیشگی است.

﴿مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرْ
طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَ
مَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ...﴾ (محمد/۱۵)

وصف آن بهشتی که پرهیزگاران را وعده داده‌اند این است که در آن جوی‌هایی
است از آبی دگرگون نشدنی - نگندد و بوی و مزه آن بر نگردد - و جوی‌هایی از شیری
که مزه‌اش بر نگردد و جوی‌هایی از باده‌ای که لذت بخش آشامندگان است و
جوی‌هایی از عسل ناب، و ایشان را در (بهشت) از هر گونه میوه‌ای باشد و نیز
آمرزش پروردگارشان... مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی
﴿وَسَارِعُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ...﴾ (آل عمران/۱۳۳)
و بشتابید به سوی آمرزشی از پروردگارتان و بهشتی که فراخنای آن آسمان‌ها و
زمین است... .

آیات دیگر

احقاف/۱۳ و ۱۴، فرقان/۲۴، عنکبوت/۵۸، حاقه/۲۲، یس/۵۵، حجر/۴۵، آل
عمران/۱۵، قمر/۵۴، غاشیه/۱۰-۱۶، توبه/۲۱ و ۷۲، رعد/۲۳، نمل/۳۱، کهف/۳۱،
فرقان/۱۰، فاطر/۳۳، صافات/۴۳، ص/۵۰، دخان/۵۲.

جهنم و جهنمیان

کافران و منافقان

«... إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا» (نساء/۱۴۰)
... همانا خدا فراهم آورنده همه منافقان و کافران در دوزخ است.

نافرمانان از دستورهای خدا و رسول

«... وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا أَبَدًا» (جن/۲۳)
... و آنان که خدا و پیامبرانش را نافرمانی کنند! ایشان راست در آتش دوزخ که برای همیشه در آن جاویدان باشند.

کسانی که عقل و چشم و گوش خود را درست به کار نگرفتند

«وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ» (اعراف/۱۷۹)
و هر آینه بسیاری از پریان و آدمیان را برای دوزخ بیافریدیم - سرانجامشان به دوزخ می‌رسد - (زیرا) دل‌هایی دارند که با آن (حق را) نمی‌بینند و گوش‌هایی دارند که به آن (حق را) نمی‌شنوند اینان بسان چارپایانند بلکه گمراه‌ترند، همینانند غافلان.

جهنم

«وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٢٠﴾ لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَقْسُومٌ» (حجر/۴۳-۴۴)
و همانا دوزخ وعده گاه همه آنهاست، آن را هفت در است که هر دری را بخشی جداگانه از آنان (گمراهان) است.

﴿... إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَإِنْ يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ وَ سَاءَتْ مُرْتَقًى﴾ (کهف/۲۹)

... همانا برای ستمکاران آتشی آماده کرده‌ایم که سراپرده‌هایش آنها را فراگیرد، و اگر فریادرسی خواهند آنان را به آبی چون فلز گداخته فریاد رسند که چهره‌ها را بریان کند، بد آشامیدنی و بد آسایشگاهی است.

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ﴾ (تحریم/۶)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، خود و خانواده خود را از آتشی که هیمة آن مردم و سنگ - کافران و بت‌ها - باشند نگاه دارید که بر آن فرشتگانی درشت خو و سختگیر نگهبانند که خدای را در آنچه به آنان فرماید نافرمانی نکنند و هر چه فرمایندشان همان کنند.

﴿إِذَا رَأَتْهُمْ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغِيْظًا وَ زَفِيرًا﴾ (فرقان/۱۲)

که چون از جایگاه دور آنان را ببیند آوای خشم و خروش آن را بشنوند.

آیات دیگر

حج/۲۲ و ۵۷، آل عمران/۱۹۲، مائده/۳۷، دخان/۴۳ - ۴۶، صافات/۶۲ - ۶۶، حاقه/۳۵ - ۳۷، غاشیه/۴ - ۷، نبا/۲۱ - ۲۵، ابراهیم/۱۵ - ۱۷.

بخش دوم

احکام و اخلاق

نماز

فلسفه‌ی نماز

﴿... وَ أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي﴾. (طه / ۱۴)

... و نماز را برای یاد کرد من بر پا دار.

اهمیت نماز

﴿الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَ...﴾. (حج / ۴۱)

همان کسانی که اگر ایشان را در زمین جایگاه و قدرت دهیم نماز را بر پا دارند...

وجوب نماز

﴿... إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا﴾. (نساء / ۱۰۳)

... نماز را (تمام) بر پا دارید که نماز بر مؤمنان نوشته‌ای است مقرر و به هنگام.

فواید و آثار نماز

﴿وَ اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ...﴾. (بقره / ۴۵)

و از شکیبایی و نماز یاری خواهید...

﴿... إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ...﴾. (عنکبوت / ۴۵)

... همانا نماز انسان را از زشتکاری و اعمال ناشایست باز می‌دارد...

آثار بی توجهی به نماز

﴿فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ ۖ الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ﴾. (ماعون / ۴)

پس وای بر نماز گزاران، آنان که در نمازشان سهل انگاری می‌کنند.

﴿مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرٍ ۖ قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ﴾. (مدثر / ۴۲ و ۴۳)

چه چیز شما را به دوزخ در آورد؟ گویند: ما از نماز گزاران نبودیم.

نماز جمعه

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ...﴾

(جمعه / ۹)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، چون برای نماز روز آدینه آواز دهند، به ذکر خدا - یعنی نماز جمعه - بشتابید

آیات دیگر

مؤمنون / ۱-۲، مریم / ۳۱ و ۵۵ و ۵۹، نور / ۴۱، معارج / ۲۲-۳۵، اعراف / ۱۷۰، ابراهیم / ۴۰، طه / ۱۳۲، لقمان / ۱۷، ابراهیم / ۳۷.

روزه

وجوب روزه در دین اسلام و ادیان گذشته

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾. (بقره / ۱۸۳)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، بر شما روزه نوشته شد چنان که بر آنان که پیش از شما بودند نوشته شد، باشد که پرهیزگار شوید.

کیفیت و شرایط روزه

﴿أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَّرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ...﴾. (بقره / ۱۸۴)

روزه‌هایی چند، شمرده را (باید روزه بدارید)، پس هر که از شما بیمار یا در سفر باشد، به شمار آن از روزهای دیگر روزه بدارد، و بر کسانی که روزه برای آنها طاقت فرساست لازم است کفاره بدهند که آن طعام دادن درویش در مانده است....

﴿شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ...﴾. (بقره / ۱۸۵)

ماه رمضان، که در آن قرآن فرو فرستاده شد، که راهنمایی برای مردم و نشانه‌های روشنی از رهنمونی (به راه راست) و جدا کننده حق از باطل است، پس هر کس از شما این ماه را دریابد باید آن را روزه بدارد....

جواز عمل زناشویی در شب‌های ماه رمضان

﴿أَحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَىٰ نِسَائِكُمْ...﴾. (بقره / ۱۸۷)

در شب روزه آمیزش با زنانتان برای شما حلال می‌باشد....

روزه به جهت کفاره

بقره / ۱۹۶، نساء / ۹۲، مائده / ۸۹، مائده / ۹۵، مجادله / ۴.

روزه سخن

﴿... إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا﴾ (مریم / ۲۶)

... من برای خدای رحمان روزه‌ای نذر کرده‌ام - روزه سکوت - و امروز با هیچ

آدمی سخن نخواهم گفت.

حج

هر کس استطاعت دارد باید به حج رود

﴿... وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا...﴾. (آل عمران / ۹۷)
... و برای خدا بر مردم است زیارت آن خانه کنند، هر که تواند راهی به آن بیابد...

فلسفه حج

﴿وَ أَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ ﴿٢٨﴾
لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَّعْلُومَةٍ...﴾ (حج / ۲۷ و ۲۸)
و در میان مردمان به حج آواز ده تا پیاده و سوار بر شتران باریک میان سبکرو از
راه‌های دور سوی تو آیند، تا نزد سوده‌هایی که ایشان راست حاضر آیند و خدای را در
روزهایی دانسته - ایام نحر و تشریق یا دهه اول ذوالحجه - یاد کنند...

﴿الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَةٌ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي
الْحَجِّ...﴾ (بقره / ۱۹۷)

حج در ماه‌هایی دانسته - شوال، ذوالقعدة و ذوالحجه - است، پس هر که در آن
ماه‌ها فريضه حج می‌گذارد (بدان که) در حج آمیزش (با همسران) و نافرمانی خدا - به
گفتن دروغ و دشنام و مانند اینها - و ستیزه نیست...

﴿إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ
بِهِمَا...﴾ (بقره / ۱۵۸)

صفا و مروه از نشانه‌های (مراسم طاعت و عبادت) خداست. پس هر که حج - آهنگ -
خانه کند یا عمره - زیارت گذارد بر او ناروا و گناه نیست که به گرد آن دو بگردد...

آیات دیگر

بقره / ۱۹۶ و ۱۹۸ و ۱۹۹ و ۲۰۰ و ۲۰۳، مائده / ۹۵، حج / ۲۵ و ۳۲ و ۳۷.

جهاد

امر به جهاد

﴿وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يُقْتُلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ﴾.

(بقره/۱۹۰)

و در راه خدا با کسانی که با شما کار زار کنند کارزار کنید و از حد مگذرید که خدا از حد گذرندگان را دوست ندارد.

﴿وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِّنْ حَيْثُ أَخْرَجُوكُمُ وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ...﴾. (بقره/۱۹۱)

آنان - مشرکان و کافران حربی - را هر جا که یابید بکشید و از همان جا که بیرونشان کردند - مکه - بیرونشان کنید و فتنه (ای که آنها کردند) - کفر و شرک و شکنجه و بیرون راندن مؤمنان - از کشتار (ی که شما کنید) بدتر است....

﴿وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ...﴾. (بقره/۱۹۳)

با آنان کارزار کنید تا آشوبی نماند و دین از آن خدا می باشد....

پاداش مجاهدان

﴿فَلْيُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ وَمَنْ يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا﴾. (نساء/۷۴)

پس کسانی باید در راه خدا کارزار کنند که زندگی این جهان را به آن جهان می فروشند، و هر که در راه خدا کارزار کند پس کشته شود یا پیروز نگردد به او مزدی بزرگ خواهیم داد.

شهیدان زنده‌اند

﴿وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ﴾ (بقره/۱۵۴)

و آنان را که در راه خدا کشته می‌شوند مردگان مگویید بلکه زندگانند مانند شما ولی شما در نمی‌یابید.

آیات دیگر

آل عمران/۱۴۲ و ۱۴۶ و ۱۴۷ و ۱۵۶ و ۱۵۷ و ۱۵۸ و ۱۶۷ و ۱۷۳، نساء/۷۵-۷۷،

انفال/۶۰، محمد/۴/۹، توبه/۵ و ۱۶ و ۳۶.

خمس و زکات

وجوب خمس و موارد مصرف آن

﴿وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ...﴾ (انفال / ۴۱)

و بدانید که هر چه به چنگ آرید، پس پنج یک آن برای خدای و پیامبر و خویشان (پیامبر) و یتیمان و تهیدستان و در راه ماندگان (از خاندان پیامبر) است...

وجوب زکات و اهمیت آن

﴿الَّذِينَ إِذَا مَكَّنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوْا الزَّكَاةَ وَآمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَاللَّهُ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ﴾ (حج / ۴۱)

همان کسان که اگر ایشان را در زمین جایگاه و قدرت دهیم نماز را بر پا دارند و زکات دهند و به کار نیک و پسندیده فرمان دهند و از کار زشت ناپسند باز دارند، و خدای راست فرجام کارها.

﴿...كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَآتُوا حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ...﴾ (انعام / ۱۴۱)

...از میوه‌ی آن چون میوه دهد بخورید و حق آن را روز چیدن و درو کردنش بدهید....

نتیجه و فایده‌ی زکات دادن

﴿قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿۱﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خُشْعُونَ ﴿۲﴾ وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ﴿۳﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ ﴿۴﴾﴾ (مؤمنون / ۱ و ۴)

براستی که مؤمنان رستگار شدند، آنان که در نمازشان ترسان و فروتن‌اند، و آنان که از بیهوده رویگردانند، و آنان که زکات (مال خویش) را دهنده‌اند.

﴿خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ...﴾ (توبه / ۱۰۳)

از مال‌های آنان صدقه‌ای - زکات - بگیر که بدان وسیله پاکشان سازی و آنان را برکت و

فزوننی می بخشی - اموال یا حسناتشان را نشو و نما می دهی - و ایشان را دعا کن

زکات در شرایع گذشته

﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَٰئِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْكُمْ وَأَنتُمْ مُّعْرِضُونَ﴾ (بقره / ۸۳)

و (به یاد آرید) آنگاه که از فرزندان اسرائیل پیمان گرفتیم که جز خدای را نپرستید و به پدر و مادر و خویشان و یتیمان و تهیدستان نیکی کنید و به مردم سخن خوش و نیک بگویید و نماز را بر پا دارید و زکات بدهید. سپس جز اندکی از شما پشت کردید در حالی که (از حق) رویگردان بودید.

آیات دیگر

مائده / ۱۲، مریم / ۳۱، مریم / ۵۵.

مرکز تحقیقات و پژوهش علوم اسلامی

نذر، عهد و قسم

نذر

﴿وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُهُ...﴾ (بقره / ۲۷۰)

و انفاق یا نذری که کرده اید همانا خدا آن را می داند....

﴿يُوفُونَ بِالنَّذْرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا﴾. (انسان / ۷)

به نذر (خود) وفا می کنند و از روزی که بدی و سختی آن فراگیر است می ترسند.

اهمیت وفای به عهد

﴿وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ زَعُونَ﴾. (مؤمنون / ۸)

و آنان که امانت ها و پیمان خویش را نگهدارنده اند.

﴿... وَ أَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا﴾. (اسراء / ۳۴)

... و به پیمان خویش وفا کنید، که از پیمان پرسیده خواهد شد.

﴿بَلَىٰ مَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ وَاتَّقَىٰ فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ﴾. (ال عمران / ۷۶)

آری هر که به پیمان خود وفا نماید و پرهیزگاری کند، خدا پرهیزگاران را دوست دارد.

جواز و موارد قسم

﴿... فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ إِنِ ارْتَبْتُمْ لَا نَشْتَرِي بِهِ ثَمَنًا...﴾. (مائده / ۱۰۶)

... پس آن دو (شاهد) سوگند یاد کنند که، ما حاضر نیستیم حق را به چیزی بفروشیم...

﴿... فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ لَشَهِدْتُنَا أَحَقُّ مِنْ شَهَدَتِهِمَا...﴾. (مائده / ۱۰۷)

... و به خدا سوگند خورند که گواهی ما درست تر است از گواهی آنها....

آیات دیگر

حج / ۲۹، آل عمران / ۳۵، مریم / ۲۶، بقره / ۱۷۷، توبه / ۷۵.

کفارات

کفاره کشتن شکار در حال احرام

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَأَنْتُمْ حُرُمٌ وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعَمِّدًا فَجَزَاءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعْمِ يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنْكُمْ هَدْيًا بَلِغَ الْكَعْبَةِ أَوْ كَفَرَةٌ طَعَامُ مَسْكِينٍ أَوْ عَدْلُ ذَلِكَ صِيَامًا لِّيَذُوقَ وَبَالَ أَمْرِه...﴾ (مائده / ۹۵)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، در حالی که احرام بسته‌اید شکار مکشید، و هر که از شما آن را به عمد بکشد کیفری - قربانی کردن - باید مانند - برابر - آنچه کشته از جنس چهارپایان - شتر و گاو و گوسفند - به گواهی و حکم دو مرد عادل از شما - که حکم به برابری کنند -، قربانی که به حرم برسد - در حرم ذبح شود - یا کفاره‌ای که غذا دادن مستمندان است یا برابر آن روزه داشتن، تا کیفر کار خود بچشد...

کفاره روزه

﴿... وَ عَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مَسْكِينٍ...﴾ (بقره / ۱۸۴)

... و بر کسانی که روزه برای آنها توانفرسا باشد باز خریدی است که آن طعام دادن درویش درمانده است...

کفاره ظاهر

﴿وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِن نِّسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِّن قَبْلِ أَنْ يَتَآسَا ذَلِكُمْ تُوعَظُونَ بِهِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿۴۳﴾ فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامٌ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِن قَبْلِ أَنْ يَتَآسَا فَمَنْ لَّمْ يَسْتَطِعْ فَاِطْعَامُ سِتِّينَ مِسْكِينًا...﴾ (مجادله / ۳ و ۴)

و کسانی که زنان خویش را ظاهر می‌کنند و سپس از آنچه گفته‌اند بر می‌گردند - تا آن بشکنند و به همسر خود باز گردند - پیش از آن که به هم رسند آزاد کردن برده‌ای باید. این است که بدان پند داده می‌شوید، و خدای بدانچه می‌کنید آگاه است. و هر که

(برده) نیابد - یا نتواند -، پس روزه داشتن دو ماه پیایی باید، پیش از آن که به هم رسند (قبل از آمیزش) و هر که نتواند، پس طعام دادن شصت مستمند بیابد ...

کفاره قسم

﴿لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَّدْتُمُ الْأَيْمَانَ فَكَفَّرتُهُ إِطْعَامُ عَشْرَةِ مَسْكِينٍ مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعَمُونَ أَهْلِيكُمْ...﴾ (مائده / ۸۹)

خداوند شما را به سوگندهای بی قصد و بیهوده تان بازخواست نمی کند و لیکن شما را به سبب (شکستن) سوگندهایی که با قصد و نیت یاد کرده اید بازخواست می کند. پس کفاره آن غذا دادن ده مستمند است از میانه - نه عالی و نه پست - آنچه به خانواده می خورانید.

آیه دیگر

بقره / ۱۹۶.

احکام خانواده

نفقه و انفاق به خانواده و نزدیکان

﴿... وَ لَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مِمَّنْ إِمْلَقِ نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَ إِيَّاهُمْ...﴾ (انعام / ۱۵۱)

... و فرزندان خود را از بیم درویشی و تنگدستی مکشید، ما شما و آنان را روزی

می دهیم ...

﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَ الْإِحْسَنِ وَ إِيْتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ...﴾ (نحل / ۹۰)

همانا خدای به داد و نیکوکاری و دادن (حق) خویشاوند - صله رحم و نیکی کردن

به خویشان - فرمان می دهد...

﴿يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلْ مَا أَنْفَقْتُ مِنْ خَيْرٍ فَلِلَّهِ الدِّينِ وَ لِلْأَقْرَبِينَ...﴾ (بقره / ۲۱۵)

از تو می پرسند چه چیز انفاق کنند؟ بگو: آنچه از مال انفاق می کنید برای پدر مادر

و خویشان...

پدر مسئول خانواده و مسئول حفظ آنان از انحرافات است

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَ أَهْلِيكُمْ نَاراً وَقُودُهَا النَّاسُ وَ الْحِجَارَةُ...﴾

(تحریم / ۶)

ای کسانی که ایمان آورده اید، خود و خانواده خود را از آتشی که هیمة آن مردم و

سنگ ها است نگه دارید؛ ...

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَ أَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ...﴾ (تغابن / ۱۴)

ای کسانی که ایمان آورده اید، همانا برخی از همسران و فرزندان دشمن

شمايند، پس از آنها حذر کنید...

خانواده صالح همه با هم در بهشت‌اند

﴿جَنَّتٌ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ...﴾ (رعد / ۲۳)
 بهشت‌هایی پاینده که به آنها در آیند و نیز هر یک از پدران و همسران و فرزندان
 شایسته و نیکوکار آنها...

﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ...﴾ (طور / ۲۱)
 و کسانی که ایمان آوردند و فرزندان‌شان در ایمان از آنان پیروی کردند،
 فرزندان‌شان را (در بهشت) بدیشان پیوندیم ...

ربا

نهی از ربا

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَأْكُلُوا الرِّبَا أَضْعَافًا مُّضَاعَفَةً...﴾ (آل عمران / ۱۳۰)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، ربا که افزودنی‌ها بر افزوده‌هاست - سودهایی است چند برابر - مخورید....

﴿... وَ أَخَذِهِمُ الرِّبَا وَ قَدْ نُهُوا عَنْهُ...﴾ (نساء / ۱۶۱)

و به سبب ربا گرفتن آنان و حال آنکه از آن باز داشته شده بودند....

رشد واقعی مال در ربا نیست

﴿وَمَا ءَاتَيْتُمْ مِّن رِّبَا لِّيَرْبُوَ فِي أَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا يَرْبُوا عِنْدَ اللَّهِ...﴾ (روم / ۳۹)

و آنچه از ربا می‌دهید تا (برای شما) در مال‌های مردم بیفزاید پس (بدانید که) نزد خدا افزون نمی‌شود...

﴿يَحِقُّ لِلَّهِ الرِّبَا وَ يُرْبِي الصَّدَقَاتِ...﴾ (بقره / ۲۷۶)

خداوند ربا را می‌کاهد و نابود می‌گرداند و صدقه‌ها را افزونی می‌بخشد...

آثار و تبعات ربا

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ ذُرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن كُنتُمْ مُّؤْمِنِينَ ۝ فَإِنْ لَّمْ

تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِّنَ اللَّهِ وَ رَسُولِهِ...﴾ (بقره / ۲۷۸ و ۲۷۹)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید از خدا بترسید و اگر ایمان دارید هر چه از ربا (بر مردم) مانده است رها کنید، و اگر (رها) نکنید پس بدانید که از سوی خدا و پیامبر او در جنگید....

﴿الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ...﴾.

(بقره / ۲۷۵)

آنها که ربا می خورند، (در قیامت) بر نخیزند مگر مانند برخاستن کسی که شیطان او را به سبب آسیب رساندن آشفته و دیوانه گرداند - تعادل روحی و عمل او به هم می خورد - ...

قرض الحسنه

تشویق به قرض دادن

﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرًا وَأَعْظَمَ أَجْرًا﴾. (مزل / ۲۰)

و نماز را بر پا دارید و زکات بدهید و خدای را وام دهید وامی نیکو - در راه خدا انفاق کنید - و هر کار نیکی که برای خویشتن پیش فرستید آن را نزد خدای باز یابید - به پاداش آن می رسید - که آن بهتر و مزدش بزرگتر است.

پاداش مضاعف

﴿مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضِعَّهُ لَهُ أَضْعَافًا كَثِيرَةً...﴾. (بقره / ۲۴۵)

کیست که خدای را وام دهد وامی نیکو (در راه خدا انفاق کند)، تا او را افزون دهد

افزودنی های بسیار؟ ...

﴿إِنْ تُقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضِعَّهُ لَكُمْ...﴾. (تغابن / ۱۷)

اگر خدای را وام دهید وامی نیکو - در راه خدا هزینه کنید - آن را برای شما افزون می کند....

﴿إِنَّ الْمَصْدِقِينَ وَالْمُصَدِّقَاتِ وَأَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضِعَّهُ لَهُمْ...﴾. (حدید / ۱۸)

همانا مردان و زنان صدقه دهنده و آنان که خدای را وام دادند وامی نیکو، به آنان دو چندان - افزون - باز داده شود....

پاداش های دیگر

﴿... وَ قَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ وَآتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَآمَنْتُمْ بِرُسُلِي وَعَزَّزْتُمْهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَأُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ...﴾.

(مائده / ۱۲)

... و خدای گفت: من با شمایم، اگر نماز را بر پا دارید و زکات بدهید و به فرستادگانم ایمان آورید و ایشان را یاری کنید و به شکوه دارید و خدای را واهی نیکو دهید - به نیازمندان کمک کنید -، هر آینه بدی‌های شما را از شما بزدایم و شما را به بهشت‌هایی در آورم که از زیر (درختان) آنها جویی‌ها روان است

ارث

نساء / ۱۲۷

نساء / ۱۹

نساء / ۱۷۶.

طلاق

طلاق / ۱

بقره / ۲۳۱

بقره / ۲۳۲

بقره / ۲۲۸ و ۲۲۹ و ۲۳۰

بقره / ۲۳۶ و ۲۳۷

احزاب / ۴۹

به علت طولانی بودن آیات مربوط به ارث و طلاق و گستردگی فراوان مباحث آن تنها آیات این دو موضوع عنوان شده است تا استاد با توجه به شرایط درس و آمادگی ذهنی طلاب از جهت گذراندن مباحث فقهی مربوط به ارث و طلاق، به بیان برخی آیات بپردازد.

نکاح

تشویق به نکاح

﴿وَأَنْكِحُوا الْأَيْمَىٰ مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ...﴾ (نور/۳۲)
و عزب‌هایتان - مردان بی‌زن و زنان بی‌شوهر - را و شایستگان از بندگان و کنیزان
خود را به زناشویی دهید ...

کسانی که امکان ازدواج ندارند عفت و پاکدامنی را حفظ کنند

﴿وَلْيَسْتَغْفِرِ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّىٰ يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ...﴾ (نور/۳۳)
و آنان که (وسیله) زناشویی نیابند باید خویشتنداری و پاکدامنی گیرند تا خداوند
از بخشش خود بی‌نیازشان گرداند.

با مشرکان ازدواج نکنید

﴿وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَةَ حَتَّىٰ يُوْمِنَ... وَلَا تُنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ يُوْمِنُوا...﴾ (بقره/۲۲۱)
و زنان مشرک را به همسری مگیرید تا ایمان آورند، ... و به مردان مشرک زن با
ایمان مدهید تا ایمان آورند ...

کسانی که ازدواج با آنها حرام است

﴿وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ...﴾ (نساء/۲۲)
و با زنی که پدرانتان به زنی گرفته‌اند زناشویی مکنید ...
﴿حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَ
بَنَاتُ الْأَخِ وَأُمَّهَاتُكُمْ الَّتِي أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ مِنَ الرِّضَاعَةِ وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ وَ
رَبَائِبُكُمُ اللَّائِي فِي حُجُورِكُمْ مِنْ نِسَائِكُمُ اللَّائِي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَإِنْ لَمْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَلَا
جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ أَصْلَابِكُمْ وَأَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ

سَلَفَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُوراً رَحِيماً (نساء / ۲۳)

بر شما حرام شده است (از دواج با) مادرانتان و دخترانتان و خواهرانتان و عمه‌هایتان و خاله‌هایتان و دختران برادر و دختران خواهر و آن مادرانتان که شما را شیر داده‌اند - دایه‌هاتان - و خواهرانتان از راه شیرخوارگی و مادران زنانتان و دختران زنانتان - از شوهر پیش - که در کنار شما پرورش یافته‌اند، از آن زنانی که بدیشان در آمده‌اید، و اگر به آنان در نیامده‌اید با کی و گناهی بر شما نیست - در از دواج با دختران آنان -، و زنان آن پسرانتان که از پشت شما باشند، و این که دو خواهر را با هم به زنی گیرید، مگر آنچه پیش از این گذشت - که گناهانش آمرزیده شده ولی باید از یکی جدا شوید -، خداوند آمرزگار و مهربان است.

جواز تعدد زوجات

﴿... فَأَنْكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَثْنَى وَ ثُلثَ وَ رُبْعَ...﴾ (نساء / ۳)

... پس با زنان پاک (دیگر) از دواج نمایید، دو یا سه یا چهار همسر ...

حقوق زنان

خداوند یکسان پادش می‌دهد

﴿... أَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَمَلٍ مِّنْكُمْ مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ...﴾ (آل عمران / ۱۹۵)

... که من کار هیچ عمل کننده‌ای از شمارا، از مرد یا زن، تباه نکنم ...

﴿... وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا...﴾

(توبه / ۷۲)

خداوند به مردان و زنان مؤمن بوستان‌هایی وعده داده است که از زیر (درختان)

آنها جویهاروان است، در آنها جاویدانند ...

﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً...﴾ (نحل / ۹۷)

هر کس از مرد و زن که کاری نیک و شایسته کند در حالی که مؤمن باشد هر آینه او

را به زندگانی پاک و خوشی زنده بداریم ...

حقوق متقابل

﴿... لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا اكْتَسَبُوا وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا اكْتَسَبْنَ...﴾ (نساء / ۳۲)

... مردان را از آنچه به دست آورده‌اند بهره‌ای است، و زنان را نیز از آنچه به دست

آورده‌اند بهره‌ای است ...

﴿... وَ لَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْنَ بِالْمَعْرُوفِ...﴾ (بقره / ۲۲۸)

و برای آن زنان (حقوقی) است مانند آنچه (از تکالیف) بر آنهاست به شیوه نیکو و

پسندیده ...

حق مادر

﴿وَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَلَدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَ وَضَعَتْهُ كُرْهًا...﴾ (احقاف / ۱۵)

و آدمی را به نیکوکاری با پدر و مادر خویش سفارش کردیم (به ویژه مادر، زیرا

که) مادرش او را به دشواری بار برداشت و به دشواری بنهاد...

حق زنان و دختران در جاهلیت

﴿وَ إِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِالْأُنْثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَ هُوَ كَظِيمٌ﴾ (نحل / ۵۸)

و چون یکی از آنان را به دختر مژده دهند رویش سیاه گردد از خشم - بر زن خود که چرا دختر زاده است - و خشم خود فرو می خورد.

اکراه و اجبار به عمل زشت نکنید

﴿... وَ لَا تُكْرِهُوا فَتِيَّتَكُمْ عَلَى الْبِغَاءِ إِنْ أَرَدْنَ تَحَصُّنًا...﴾ (نور / ۳۳)

... و کنیزان خود را اگر خواهند که پارسا باشند به ستم بر زنا و ادار مکنید...

حرام‌ها

گوشت‌های حرام

﴿إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَالْحُمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهْلَ بِهِ لِغَيْرِ اللَّهِ...﴾. (بقره ۱۷۳)
خداوند تنها (گوشت) مردار و خون و گوشت خوک و آنچه را که (هنگام کشتن) نام غیر خدا بر آن گفته شود حرام کرده است....

﴿قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ أَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَ بِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَ لَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مِمَّنْ إِمْلَقِي...﴾
﴿... وَ لَا تَقْرَبُوا أَلْفَوْحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَ مَا بَطْنٌ وَ لَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ...﴾.

﴿وَ لَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ...﴾. (انعام / ۱۵۱ و ۱۵۲)
بگو: بیاید آنچه را پروردگار تان بر شما حرام کرده بخوانم: این که چیزی را با او شریک مگیرید و به پدر و مادر نیکی کنید و فرزندان خود را از بیم درویشی و تنگدستی مکشید

... و پیرامون کارهای زشت، چه آشکار و چه نهانش، مگردید و کسی را که خدا (کشتن او را) حرام کرده مکشید مگر به حق...
و پیرامون مال یتیم مگردید - مگر به وجهی که نیکوتر است - تا به جوانی و نیروی خود برسد...

صید در حال احرام

﴿... وَ حُرِّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا...﴾. (مائده / ۹۶)
... و شکار خشکی تا هنگامی که در احرام هستید بر شما حرام شده است...

حلال‌ها

بیع و خرید و فروش

﴿... أَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ...﴾ (بقره / ۲۷۵)

... خداوند خرید و فروش را حلال کرده است ...

حیوانات دریایی

﴿أُحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَ طَعَامُهُ مَتَّعًا لَّكُمْ وَلِلسَّيَّارَةِ...﴾ (مائده / ۹۶)

شکار دریا و خوراک آن برای شما و کاروانیان حلال شده است ...

چهارپایان

﴿... أَحَلَّتْ لَكُمْ بَهِيمَةً الْأَنْعَمِ إِلَّا مَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ...﴾ (مائده / ۱)

... (خوردن گوشت) چهارپایان زبان بسته، جز آنچه بر شما خوانده می‌شود، برای

شما حلال شده است ...

غذای اهل کتاب

﴿الْيَوْمَ أُحِلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتُ وَ طَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حِلٌّ لَّكُمْ وَ طَعْمُكُمْ حِلٌّ

لَهُمْ...﴾ (مائده / ۵)

امروز چیزهای - خوردنی‌های - پاکیزه برای شما حلال شد و طعام کسانی که به

آنان کتاب داده شده - غیر از گوشت کشتارهای آنها - برای شما حلال است و طعام

شما برای آنها حلال است ...

شکار توسط حیوانات شکاری

﴿... قُلْ أُحِلَّ لَكُمْ الطَّيِّبُ وَ مَا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللَّهُ

فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَ اذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ...﴾ (مائده / ۴)

... بگو: چیزهای پاکیزه بر شما حلال شده است و آنچه از جانوران شکاری -

سگان شکاری - که تعلیم داده‌اید در حالی که از آنچه خداوند به شما آموخته به آن
سگان شکاری آموخته باشید - که شکار را بگیرند و خود نخورند -، پس، از شکاری
که برای شما گرفته‌اند بخورید و نام خدا را (هنگام فرستادن حیوان) بر آن یاد کنید....

شراب و قمار

حرمت قمار و شراب

﴿يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنْعٌ لِلنَّاسِ وَإِنَّهُمَا أَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا...﴾ (بقره / ۲۱۹)

تورا از می و قمار می پرسند، بگو: در آنها گناهی است بزرگ و سودهایی برای مردم، و گناه آنها از سودشان بزرگ تر است...

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلُمُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ (مائده / ۹۰)

ای کسانی که ایمان آورده اید، همانا می و قمار و بت ها - با سنگ هایی که مقدس می شمردند و بر آن قربانی می کردند - و تیرهای قرعه، پلید و از کار شیطان است. پس، از آن بپرهیزید، باشد که درستگار شوید.

بطلان نماز در حال مستی

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَى...﴾ (نساء / ۴۳)

ای کسانی که ایمان آورده اید، در حالی که مستید به نماز نزدیک مگردید...

آثار منفی قمار و شراب

﴿إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ﴾ (مائده / ۹۱)

همانا شیطان می خواهد در می و قمار میان شما دشمنی و کینه بيفکند و شمارا از یاد خدا و از نماز باز دارد. پس آیا باز می ایستید؟

اهمیت تعلیم و تربیت

(۱) اولین معلم انسان خداست

﴿الرَّحْمَنُ ۙ عَلَّمَ الْقُرْآنَ ۖ خَلَقَ الْإِنْسَانَ ۖ عَلَّمَهُ الْبَيَانَ﴾ (الرحمن / ۱-۴)
 خدای رحمان، قرآن را آموخت - به پیامبرش (ص) و به انسان -، انسان را بیافرید،
 او را سخن گفتن آموخت.

﴿عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ﴾ (علق / ۵)

آدمی را آنچه نمی دانست آموخت.

﴿وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا...﴾ (بقره / ۳۱)

و همه نامها را به آدم آموخت...

(۲) پیامبران برای تعلیم و تربیت انسان مبعوث شده اند

﴿لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَ
 يُزَكِّيهِمْ وَ يُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِن قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ (آل عمران / ۱۶۴)
 هر آینه خدای بر مؤمنان منت نهاد که در میانشان پیامبری از خودشان برانگیخت
 که آیات او را بر آنان می خواند و پاکشان می سازد و کتاب و حکمتشان می آموزد، در
 حالی که پیش از آن - آمدن پیامبر - هر آینه در گمراهی آشکاری بودند.

آیات دیگر

بقره / ۱۲۹، توبه / ۱۲۲.

علم و عالم

اهمیت علم

﴿وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ...﴾ (اسراء / ۳۶)

و از پی آنچه بدان دانش نداری مرو ...

﴿... فَسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ (انبیاء / ۷)

... پس اگر خود نمی دانید از اهل ذکر پرسید.

﴿وَتِلْكَ الْأَمْثَلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ﴾ (عنکبوت / ۴۳)

و این مثل ها را برای مردم می زنیم و جز دانایان آنها را در نمی یابند.

عالم

﴿... قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ...﴾ (زمر / ۹)

... بگو: آیا آنان که می دانند - خداشناسان - و آنان که نمی دانند - کافران - برابرند؟ ...

﴿... إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ...﴾ (فاطر / ۲۸)

... از بندگان خدا تنها دانشوران - عالمان ربانی - از او می ترسند ...

﴿... يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ...﴾ (مجادله / ۱۱)

... خدا کسانی از شما را که ایمان آورده اند، (به پایه ای) و کسانی را که دانش داده

شده اند به پایه ها بالا برد ...

آیات دیگر

آل عمران / ۱۸

آداب اجتماعی

رفتار با مردم

﴿ خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ ﴾ (اعراف / ۱۹۹)

عفو را پیشه کن - کار را بر مردم آسان گیر و گذشت و میانه روی را پیشه ساز - و به کار نیک و پسندیده فرمان ده و از نادانان و نابخردان روی بگردان.

مهربانی با برادران دینی

﴿ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ... ﴾ (فتح / ۲۹)

محمد ﷺ فرستاده خداست، و کسانی که با اویند بر کافران سرسخت و در میان خود مهربانند....

وارد شدن در محیط زندگی دیگران

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَى أَهْلِهَا... ﴾ (نور / ۲۷)

ای کسانی که ایمان آورده اید، به خانه هایی جز خانه های خودتان وارد نشوید تا آن که خبر دهید و اجازه خواهید و بر اهل آن سلام کنید...

﴿ فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّى يُؤْذَنَ لَكُمْ... ﴾ (نور / ۲۸)

پس اگر کسی را در آنها نیابید وارد آنجا نشوید تا آنگاه که به شما اجازه داده شود...

﴿ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَاعٌ لَكُمْ... ﴾ (نور / ۲۹)

باکی و گناهی بر شما نیست که به خانه ای غیر مسکونی - اماکن عمومی - که کالا و بهره ای - برخوردار و نفعی - در آن دارید وارد بشوید ...

آیات دیگر

لقمان / ۱۸ و ۱۹، حجرات / ۱-۵، احزاب / ۵۳، نور / ۶۱، فرقان / ۶۳، حجرات / ۱۱-۱۲

آداب مجلس

نشستن در مجلس

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ فَافْسَحُوا لِلَّهِ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ انشُزُوا فَانْشُزُوا...﴾. (مجادله / ۱۱)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، چون شما را گویند که در مجلس‌ها - مجالسی که با پیامبر ﷺ دارید یا همه مجالس ذکر - جای بگشایید برای برادرانتان - پس جای بگشایید، تا خداوند (بهشت را) برای شما وسعت بخشد، و هنگامی که گفته شود، برخیزید! برخیزید! ...

سلام به هنگام ورود و جواب آن

﴿... فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبَارَكَةٌ طَيِّبَةٌ...﴾. (نور / ۶۱)

پس چون به خانه‌هایی داخل شدید بر خودتان - یکدیگر - سلام گوید، که سلام و درودی از سوی خداست، درودی مبارک و پاکیزه ...

﴿وَإِذَا حُيِّتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا بِأَحْسَنَ مِنْهَا أَوْ رُدُّوها إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا﴾.

(نساء / ۸۶)

و هنگامی که شما را به درودی گویند، پس به نیکوتر از آن درود گوید یا همان را باز گوید، همانا خداوند بر هر چیزی حسابگر است.

ترک مجالس ضد ارزش

﴿وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي ءَايَاتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ...﴾. (انعام / ۶۸)

و چون کسانی را ببینی که در باره‌ی آیات ما به ناسزاگویی و یاوه‌سرایی پردازند از

آنها روی بگردان تا به سخنی دیگر پردازند...

﴿وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا﴾. (فرقان / ۷۲)

و آنان که گواهی دروغ - باطل و به ناحق - ندهند - در مجالس باطل حضور نیابند -
و چون بر بیهوده و ناپسند بگذرند با بزرگواری بگذرند.

مذمت صحبت در گوشی و نجوا در مجلس

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا تَنَجَّيْتُمْ فَلَا تَتَنَجَّوْا بِالْأَيْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ وَ تَنَجَّوْا بِالْبُرِّ وَالتَّقْوَى وَ اتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ﴾. (مجادله / ۹)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، چون با یکدیگر راز گوید رازی مگوید که در آن
گناه و ستم و نافرمانی پیامبر باشد، و با یکدیگر به نیکوکاری و پرهیزگاری راز گوید.
و از خدایی که به سوی او برانگیخته و فراهم می‌شوید پروا کنید.

آیات دیگر

مجادله / ۸ و ۱۰

صله رحم

قاطع رحم زیان کار است

﴿الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾. (بقره / ۲۷)

آنان که پیمان خدای را پس از بستن و استوار کردن آن می شکنند و آنچه را که خدا به پیوند آن فرمان داده می گسلند، و در زمین تباهی می کنند، اینانند زیانکاران.

قطع رحم و فساد در زمین

﴿فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَتَقَطَّعُوا أَرْحَامَكُمْ﴾. (محمد / ۲۲)

پس (ای منافقان) آیا (جز این) انتظار می دارید که اگر سرپرست امور مردم شدید - به قدرت و حکومت رسیدید - در زمین تباهی کنید و از خویشاوندانتان ببرید؟

ایثار

مقدم داشتن دیگران بر خود

﴿وَيُطْعَمُونَ الطَّعَامَ عَلَىٰ حُبِّهِ مِسْكِينًا وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا﴾ إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكْرًا﴾ (انسان / ۸ و ۹)

و طعام را با دوستی آن - با آنکه خود به آن مایل تر و نیازمند ترند - به بینوا و یتیم و اسیر می خورانند، (زبان حالشان این است که) همانا شما را برای خشنودی خدای می خورانیم، از شما پاداش و سپاسی نمی خواهیم.

﴿وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحْجُونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِّمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ...﴾ (حشر / ۹)

و نیز کسانی راست که در سرای هجرت و ایمان - یعنی مدینه - پیش از ایشان جای گرفته اند - یعنی انصار که در دیار خود ایمان آوردند - ، هر که را که به سوی آنان هجرت کرده است دوست می دارند و در سینه های خویش از آنچه به آنان (مهاجران) داده شده نیازی - تنگی و حسدی - نمی یابند و آنان را بر خویشان بر می گزینند هر چند که خود بدان نیازمند باشند

آیین دوستی

دوستان خوب در معاشرت با یکدیگر به هم ستم نمی‌کنند

﴿... وَ إِن كَثِيرًا مِّنَ الْخُلَطَاءِ لَيَبْغِي بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَّا هُمْ...﴾. (ص / ۲۴)

... و هر آینه بسیاری از شریکان - که مال به هم می‌آمیزند - برخی شان بر برخی ستم می‌کنند مگر آنان که ایمان آورده و کارهای نیک و شایسته کرده‌اند، و ایشان اندکند...

عاقبت همنشینی با دوستان بد

﴿يَا وَيْلَتَىٰ لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا ۚ لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنسَانِ خَذُولًا﴾. (فرقان / ۲۸ و ۲۹)

وای بر من، کاش فلان را به دوستی نمی‌گرفتم، همانا مرا از این یادکرد و پند - قرآن - پس از آنکه به من رسید گمراه کرد. و شیطان آدمی را فرو گذارنده و خوار کننده است.

﴿الْأَخِلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ﴾. (زخرف / ۶۷)

دوستان - که دوستیشان در راه کفر و گناه است - در آن روز برخی دشمن برخی دیگرند، مگر پرهیزگاران - که دوستی ایشان برای خدا و در راه خداست -.

جواز ورود و خوردن از خانه دوستان

﴿لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَىٰ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَلَا عَلَىٰ أَنفُسِكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا مِن بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ ءَابَائِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أُمَّهَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَعْمَامِكُمْ أَوْ بُيُوتِ عَمَّاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخْوَالِكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ أَوْ مَا مَلَكَتْهُم مِّفْتَاحُهُ أَوْ صَدِيقِكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَأْكُلُوا جَمِيعًا أَوْ أَشْتَاتًا فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَىٰ أَنفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبَارَكَةً طَيِّبَةً كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ

لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿۶۱﴾ (النور / ۶۱)

بر نابینا و لنگ و بیمار و خودتان تنگی و گناهی نیست که از خانه‌های خویش - که شامل خانه‌های فرزندان نیز هست - یا از خانه‌های پدران یا مادران یا خانه‌های برادران یا خانه‌های خواهران یا خانه‌های عموهای یا خانه‌های عمه‌های یا خانه‌های دایی‌های یا خانه‌های خاله‌های یا خانه‌هایی که کلیدهای آنها به دست شماست یا (خانه‌های) دوستان (چیزی) بخورید، تنگی و گناهی نیست که همگی با هم یا جدا جدا و پراکنده بخورید. پس چون به خانه‌هایی در آید بر خودتان - یکدیگر - سلام گوید، که سلام درودی از سوی خداست، درودی مبارک و پاکیزه. بدین گونه خدا آیات را برای شما روشن بیان می‌کند شاید خرد را کار بندید.

احسان

﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُم لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ﴾ (نحل / ۹۰)

همانا خدای به عدل و نیکوکاری و دادن (حق) خویشاوند - صله رحم و نیکی کردن به خویشان - فرمان می دهد و از زشتکاری و کار ناپسند و ستم و سرکشی باز می دارد، شما را پند می دهد که یاد کنید و پند بگیرید.

پادش محسنین

﴿... إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا﴾ (کهف / ۳۰)

... ما مزد کسی را که کار نیکو کرده تباه نکنیم ...

﴿لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ...﴾ (یونس / ۲۶)

برای کسانی که نیکویی کردند (پاداشی) نیکوتر باشد و فزونی ...

﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا...﴾ (انعام / ۱۶۰)

هر که کار نیکی آورد ده چندان پاداش دارد ...

آثار معنوی و برکات احسان

﴿إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ...﴾ (اسراء / ۷)

اگر نیکویی کنید برای خودتان نیکویی کرده اید ...

﴿... إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ﴾ (اعراف / ۵۶)

... زیرا که مهر و بخشایش خداوند به نیکوکاران نزدیک است.

﴿... إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ...﴾ (هود / ۱۱۴)

... همانا که خوبی ها - نماز ها - بدی ها را از میان می برد.

﴿إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ﴾ (نحل / ۱۲۸)

همانا خدا با کسانی است که پرهیزگاری کنند و کسانی که نیکوکارند.

﴿... لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَ لَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ...﴾ (نحل / ۳۰)

... برای کسانی که نیکویی کردند در این جهان نیکی است، و همانا سرای آخرت

از آن هم بهتر است....

آیات دیگر

قصص / ۷۷، مائده / ۹۳، زمر / ۱۰، بقره / ۱۹۵، شوری / ۲۳، نساء / ۴۰، نحل / ۸۹، آل

عمران / ۱۳۴.

استغفار

خدا آمرزنده است

﴿ فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا ﴾ (نوح / ۱۰)

پس گفتم: از پروردگار تان آمرزش بخواهید که او آمرزگار است.

﴿ ... وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ عَلَى ظُلْمِهِمْ... ﴾ (رعد / ۶)

... و همانا پروردگار تو برای مردم بر ستمکاریشان دارای آمرزش و مغفرت است...

﴿ ... إِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ... ﴾ (نجم / ۳۲)

... همانا پروردگار تو فراخ آموزش است

﴿ وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴾

(نساء / ۱۱۰)

و هر که کار بدی کند یا به خود ستم کند آنگاه از خدا آمرزش بخواهد خدا را آمرزگار و مهربان یابد.

استغفار عامل رفع عذاب

﴿ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴾

(انفال / ۳۳)

و خدا بر آن نیست که آنان را عذاب کند در حالی که تو در میان ایشان، و خدا عذاب کننده آنان نیست در حالی که آمرزش می خواهند.

بهشت پادش استغفار کنندگان

﴿ وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرِ اللَّهُ لَهُ لَا يَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴾

و کسانی که اگرچه فاحشه یا ظلم کردند و خود را گناهکاران دانستند و خدا را یاد کردند و بابت گناهان خود استغفار کردند و خداوند آمرزگار است و کسی که خداوند او را آمرزد از زیانکاران نیست.

﴿ ... ﴾ (آل عمران / ۱۳۵-۱۳۶)

و آنان که چون کار نکوهیده و زشتی کنند یا (با ارتکاب دیگر گناهان - یا گناهان کوچک) بر خویشان ستم کنند خدای را به یاد آرند و برای گناهانشان آمرزش خواهند و جز خدا کیست که گناهان را ببامرزد؟ و بر آنچه کرده‌اند، در حالی که (بدی و زشتی و کیفر آن را) می‌دانند، نیایند، اینان پاداششان آمرزشی است از پروردگارشان و بهشت‌هایی که جوی‌ها از زیر آنها روان است...

آیات دیگر

قصص/۱۶، اعراف/۲۳، آل عمران/۱۷، اسراء/۲۵، نساء/۱۰۶، زمر/۵۳، غافر/۳، هود/۹۰، نمل/۴۶، انفال/۳۳.

توبه

خداوند راه توبه را یاد داده است

﴿فَتَلَقَّى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ﴾ (بقره / ۳۷)
آنگاه آدم از پروردگار خویش سخنانی فراگرفت، پس خدا (با رحمت خود) بر او بازگشت و توبه او را پذیرفت، همانا او توبه‌پذیر و مهربان است.

﴿... ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ﴾ (توبه / ۱۱۸)
... آنگاه (به بخشایش خود) بر آنان بازگشت تا توبه کنند، که خدا توبه‌پذیر و مهربان است.

﴿وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ...﴾ (نساء / ۲۷)
و خدا می‌خواهد که (به مهر و بخشایش خویش) بر شما باز گردد ...

﴿وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ﴾ (شوری / ۲۵)
و اوست آن (خدای) که توبه را از بندگان خود می‌پذیرد و از بدی‌ها - گناهانشان - در می‌گذرد و آنچه می‌کنید می‌داند.

اثرات و نتایج توبه

﴿يَا قَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَى قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا مُجْرِمِينَ﴾ (هود / ۵۲)
و ای قوم من، از پروردگارتان آمرزش بخواهید آنگاه به او باز گردید - توبه کنید - تا باران را بر شما پیاپی و فراوان فرستد، و نیرویی بر نیرویتان بیفزاید، و بزهکارانه پشت مکنید و روی مگردانید.

شرایط و ویژگی توبه

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا...﴾. (تحریم / ۸)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، به خدای بازگردید - توبه کنید - بازگشتی به صدق و اخلاص ...

﴿إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ...﴾. (نساء / ۱۷)

(قبول) توبه بر خدا تنها برای کسانی است که بدی به نادانی کنند ...

﴿وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّىٰ إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ

الْإِثْمَ وَلَا الَّذِينَ يُمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌ أُولَٰئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا﴾. (نساء / ۱۸)

و توبه برای کسانی نیست که کارهای بدی می‌کنند تا چون مرگ یکیشان فرا رسد گوید اینک توبه کردم، و نه برای کسانی که با حال کفر بمیرند. آنان را عذابی دردناک آماده ساخته‌ایم.

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

آیات دیگر

مائده / ۳۹، انعام / ۵۴، اعراف / ۱۵۳، نحل / ۱۱۹، هود / ۳ و ۹۰، مائده / ۷۴، نور / ۳۱.

آثار تقوی

آثار دنیوی

﴿وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ...﴾ (اعراف / ۹۶)
و اگر مردم آبادی‌ها ایمان آورده و پرهیزگاری کرده بودند هر آینه برکت‌های
آسمان و زمین را بر آنها می‌گشودیم...

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا...﴾ (انفال / ۲۹)
ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اگر از خدا پروا داشته باشید برای شما مایه تمیز
(میان حق از باطل) قرار می‌دهد...

﴿... وَ مَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا﴾ (طلاق / ۲)
... و هر کس تقوای الهی پیشه کند، خداوند راه نجاتی برای او فراهم می‌کند.
﴿... وَ مَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا﴾ (طلاق / ۴)
... و هر که از خدای پروا کند - به طاعت او - او در کارش آسانی پدید آرد.

آثار اخروی

﴿وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ...﴾ (مائده / ۶۵)
و اگر اهل کتاب ایمان آورند و پرهیزگار شوند هر آینه بدیهایشان را از آنها بزداییم....
﴿وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا...﴾ (زمر / ۷۳)
و آنان که از پروردگار خویش پروا کرده‌اند گروه گروه به بهشت برده می‌شوند...
﴿ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَ نَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا جِثًا...﴾ (مریم / ۷۲)
آنگاه کسانی را که پرهیزگاری کردند برهانیم و ستمکاران را در آنجا به زانو در
آمده بگذاریم.

﴿... وَ مَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَكْفُرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَ يُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا﴾ (طلاق / ۵)

۱۰۸ حفظ موضوعی قرآن

و هر که از خدای پروا کند بدیهایش را از او بزداید (گناهانش را می بخشد) و
مزدش را بزرگ سازد ...

﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ ۖ فِي مَقْعَدٍ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُّقْتَدِرٍ﴾ (قمر/ ۵۴-۵۵)
همانا پرهیزگاران در بوستان ها و (کنار) جوی ها باشند. در نشستگاهی راستین -
بهشت جاودان - نزد پادشاهی توانا - خدای متعال .

آیات دیگر

آل عمران/ ۱۵ و ۱۷۶، نحل/ ۱۲۸، مرسلات/ ۴۱، نبا/ ۳۱، دخان/ ۵۱، زخرف/ ۳۵،
حجر/ ۴۵.

توکل

باید بر خدا توکل کنیم (امر به توکل)

﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَ سَبِّحْ بِحَمْدِهِ...﴾ (فرقان / ۵۸)

و بر آن زنده‌ای توکل کن که هرگز او را مرگ نباشد و او را همراه با سپاس و ستایش به پاکی یاد کن ...

﴿وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَ قَدْ هَدَانَا سُبُلَنَا...﴾ (ابراہیم / ۱۲)

و ما را چیست که بر خدا توکل نکنیم و حال آنکه او راه‌های (راست) ما را به ما بنمود؟ ...

﴿... فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ﴾ (آل عمران / ۱۵۹)

... و چون بر (کاری) دل بنهادی بر خدای توکل کن که خدا توکل کنندگان را دوست دارد.

﴿... وَ إِلَيْهِ يُرْجَعُ الْأُمُورُ كُلُّهُ فَاَعْبُدْهُ وَ تَوَكَّلْ عَلَيْهِ...﴾ (هود / ۱۲۳)

... و بازگشت همه‌ی کارها به اوست، پس او را بپرست و بر او توکل کن ...

فواید توکل

﴿... وَ تَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَ كَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا﴾ (نساء / ۸۱)

... و بر خدا توکل کن، و خدا کارساز (یار و مدافعی) بسنده است.

﴿... وَ مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ...﴾ (طلاق / ۳)

... و هر که بر خدا توکل کند خدا او را بسنده است ...

آیات دیگر

هود / ۵۶، یوسف / ۶۷، آل عمران / ۱۶۰ و ۱۷۳، نحل / ۴۲، مائده / ۲۳، یونس / ۸۴.

صبر و استقامت

امر به صبر شده ایم

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَ الصَّلَاةِ...﴾ (بقره / ۱۵۳)

ای کسانی که ایمان آورده اید، به شکیبایی و نماز یاری خواهید ...

﴿يَا بُنَيَّ أَقِمِ الصَّلَاةَ وَ أْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَ أَنَّهُ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ اصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَٰلِكَ

مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ﴾ (لقمان / ۱۷)

ای پسرک من نماز را بر پا دار و به کار نیک و پسندیده فرمان ده و از کار زشت و

ناپسند بازدار و بر آنچه به تو رسد شکیبایی کن، که این از کارهای استوار است.

﴿فَاصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا﴾ (معارف / ۵)

پس شکیبایی کن شکیبایی نیکو.

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اصْبِرُوا وَ صَابِرُوا وَ رَابِطُوا...﴾ (آل عمران / ۲۰۰)

ای کسانی که ایمان آورده اید، شکیبایی کنید و (در برابر دشمن) با هم پایداری

ورزید و آماده ی کارزار با دشمنان باشید - : یا مرزبانی کنید - ...

پادش صابران

﴿سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ﴾ (رعد / ۲۴)

(و گویند:) سلام بر شما به پاداش صبری که کردید، پس چه نیک است سرانجام

این سرای!

﴿إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا أَنَّهُمْ هُمُ الْفَائِزُونَ﴾ (مؤمنون / ۱۱۱)

امروز من ایشان را از آن رو که شکیبایی کردند پاداش می دهم، همانا ایشانند رستگاران.

﴿... إِنَّمَا يُوفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾ (زمر / ۱۰)

... همانا به شکیبایان مزدشان را تمام و بی شمار - یا بی حسابرسی و بازخواست - بدهند.

آیات دیگر

احقاف/۳۵، نحل/۹۶، فرقان/۷۵، سجده/۲۴، فصلت/۳۵، قصص/۵۴، انسان/۱۲،

غافر/۵۵، ص/۴۴، انفال/۶۵.

عبادت و شب زنده داری

عبادت هدف خلقت

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾. (ذاریات / ۵۶)
و پریان و آدمیان را نیافریدم مگر تا مرا (به یگانگی) بپرستند.

عبادت خدا و پرهیز از عبادت طاغوت

﴿إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ﴾. (حمد / ۵)
تو را می پرستیم و بس، و تنها از تو یاری می خواهیم و بس.
﴿وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فَبَشِّرْ عِبَادِ﴾. (زمر / ۱۷)

و آنان که از پرستش طاغوت - بت ها و سران گردنکش کفر - پرهیز کردند و به خدای باز گشتند، ایشان راست مژده، پس بندگان مرا مژده ده ...

نیاز انسان به خدا

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ﴾. (فاطر / ۱۵)
ای مردم، شما باید نیاز مندان به خدا، و خداست بی نیاز و ستوده.

شب زنده داری

﴿تَتَجَافَىٰ جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا...﴾. (سجده / ۱۶)
پهلوهانشان از بسترها (برای نماز شب) دور می شود، پروردگار خویش را با بیم و امید می خوانند

﴿كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ﴾ و بِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿﴾. (ذاریات / ۱۷ و ۱۸)
اندکی از شب را می خفتند - و بیشتر آن را به نماز و عبادت بر می خاستند - ﴿﴾ و سحرگاهان آمرزش می خواستند.

آیات دیگر

کَهِف / ۱، حَج / ۶۷، زمر / ۹.

اسراف و تبذیر

اسراف نکنید

﴿... وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ﴾. (اعراف / ۳۱)

... و بخورید و بیاشامید و اسراف نکنید، که خدا اسرافکاران را دوست ندارد.

﴿وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا﴾. (فرقان / ۶۷)

و آنان که چون هزینه کنند نه اسراف کنند و نه تنگ گیرند و میان این دو به راه اعتدال باشند.

آثار منفی اسراف

﴿... إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَابٌ﴾. (غافر / ۲۸)

... همانا خدا آن را که گزافکار و دروغگوست راه ننماید

﴿... وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ﴾. (انعام / ۱۴۱)

... و گزافکاری نکنید، که او (خدا) گزافکاران را دوست ندارد.

﴿إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا﴾. (اسراء / ۲۷)

همانا ریخت و پاش کنندگان - کسانی که مال را به گزاف تباه می کنند - برادران شیطان هایند و شیطان خداوند خویش را ناسپاس است.

آیات دیگر

یونس / ۱۲، شعراء / ۱۱۵، ذاریات / ۳۴.

ریا و خودنمایی

نکوهش ریاکاران

﴿وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ قَرِينًا﴾ (نساء / ۳۸)

و همان کسان که مال های خود را به ریا - برای نمایاندن به مردم - انفاق می کنند و به خدا و روز واپسین ایمان ندارند، و کسی که شیطان یار و همدم وی باشد پس بد یار و همدمی است.

﴿فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ﴾ (الَّذِينَ هُمْ يُرَاوُنَ)

(ماعون / ۴-۵ و ۶)

پس وای بر نمازگزاران، آنان که از نمازشان غافلند، همانا که به دیگران می نمایانند (در عبادت ریا می کنند).

ریا جلوه ای از نفاق است

﴿إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ... يُرَاوُنَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا﴾ (نساء / ۱۴۲)

منافقان با خدا فریبکاری می کنند، و حال آن که او (به سزای فریبکاریشان) فریب دهنده ی آنهاست ... خود را به مردم می نمایند - ریا می کنند - و خدا را یاد نمی کنند مگر اندکی.

ریا باطل کننده عمل

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تُبْطِلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَى كَالَّذِي يُسْفِكُ مَالَهُ رِئَاءَ النَّاسِ...﴾ (بقره / ۲۶۴)

ای کسانی که ایمان آورده اید، صدقه های خود را به منت نهادن و رنجاندن تباه

مکنید مانند آن کس که مال خویش را برای نمایاندن به مردم انفاق می کند.

آیه دیگر

انفال/۴۷.

تکبر و خودستایی

تکبر باعث سرپیچی شیطان از فرمان الهی و رانده شدن از بهشت گردید
 ﴿قَالَ مَا مَنَعَكَ إِلَّا تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُكَ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ﴾
 ﴿قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا فَاخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ الصَّاغِرِينَ﴾

(اعراف / ۱۲ و ۱۳)

(خداوند به او) گفت: چه بازداشت تو را که سجده نکنی آنگاه که به تو فرمان دادم؟ گفت: من از او بهترم، مرا از آتش آفریدی و او را از گِل. فرمود: پس، از این جایگاه فرو شو، تو را نرسد که در آن بزرگ منشی کنی، پس بیرون رو که تو از خوارشدگانی.

با تکبر بر زمین راه مرو

﴿وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا﴾

(اسراء / ۳۷)

و در زمین با بزرگ منشی و سرمستی راه مرو، که تو زمین را نتوانی شکافت و در بلندی به کوه‌ها نتوانی رسید.

خودستایی نکنید

﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُزَكُّونَ أَنْفُسَهُمْ بَلِ اللَّهُ يُزَكِّي مَن يَشَاءُ وَلَا يُوْظَلَمُونَ فَتِيلًا﴾

(نساء / ۴۹)

آیا به کسانی ننگریستی که خویشتن را به پاکی می ستایند؟ و حال آن که خداست که هر که را بخواهد پاک می گرداند - یا به پاکی می ستاید - و به اندازه رشته هسته خرمایی - یعنی به اندازه بسیار اندکی - ستم نشوند.

﴿... فَلَا تُزَكُّوا أَنْفُسَكُمْ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقَى﴾ (نجم / ۳۲)

... پس خود را مستایید که او داناتر است به آن که پرهیزگاری کرده است.

بهشت پادش فروتنان

﴿تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا وَالْعَاقِبَةُ

لِلْمُتَّقِينَ﴾ (قصص / ۸۳)

این سرای واپسین را برای کسانی ساخته‌ایم که در زمین برتری و تباهی نخواهند،
و سرانجام (نیک) از آن پرهیزگاران است.

آیات دیگر

زمر / ۷۲، لقمان / ۱۸ - ۱۹، فرقان / ۶۳، اعراف / ۱۴۶.

اوصاف پارسایان

﴿الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنَا عَامِنَا فَاعْفُ لَنَا ذُنُوبَنَا وَ قِنَا عَذَابَ النَّارِ ۝ الصَّابِرِينَ وَ الصَّادِقِينَ وَ الْقَانِتِينَ وَ الْمُتَّقِينَ وَ الْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ﴾ (آل عمران / ۱۶ و ۱۷)

آنان که گویند: پروردگارا، ما ایمان آوردیم پس برای ما گناهانمان را بیامرزد و ما را از آتش دوزخ نگاه دار، آن شکیبایان و راستان - راستگویان - و فرمانبرداران و انفاق کنندگان و آمرزش خواهان در سحرگاهان.

﴿وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ (آل عمران / ۱۰۴)

و باید از شما گروهی باشند که به نیکی بخوانند و به کارهای پسندیده فرمان دهند و از کارهای زشت و ناپسند باز دارند، و آنانند رستگاران.

﴿الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَ الضَّرَّاءِ وَ الْكَافِظِينَ الْغَيْظَ وَ الْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَ اللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾ (آل عمران / ۱۳۴)

آنان که در آسانی - توانگری و فراخی و خوشی - و سختی - تنگدستی و ناخوشی - انفاق می کنند، و فروخورندگان خشم و درگذرندگان از مردم اند، و خدا نیکوکاران را دوست دارد.

﴿الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَاماً وَ قُعُوداً وَ عَلَى جُنُوبِهِمْ وَ يَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَ الْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلاً سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾ (آل عمران / ۱۹۱)

همان کسانی که ایستاده و نشسته و بر پهلوها خفته خدای را یاد می کنند و در آفرینش آسمانها و زمین می اندیشند (و گویند): پروردگارا، این را به گزاف و بیهوده نیافریدی، تو پاکی - از این که کاری به گزاف و بیهوده کنی - پس ما را از عذاب آتش دوزخ نگاه دار.

﴿إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِّنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا...﴾ (اعراف / ۲۰۱)
کسانی که پرهیزگاری کردند چون وسوسه‌ای از شیطان به آنان رسد (خدای را)
یاد کنند....

آیات دیگر

آل عمران / ۱۳۵، فرقان / ۶۳-۷۴.

اوصاف منافقان

ظاهری فریبنده

﴿وَإِذَا رَأَوْهُمْ تَبَٰعِبُكَ أَجْسَامُهُمْ...﴾ (منافقون / ۴)
و چون آنان را ببینی پیکرهاشان تو را شگفت آرد...

دنیاطلبی

﴿وَمِنْهُمْ مَنْ يَلْمِزُكَ فِي الصَّدَقَاتِ فَإِنْ أُعْطُوا مِنْهَا رَضُوا وَإِنْ لَمْ يُعْطُوا مِنْهَا إِذَا هُمْ يَسْخَطُونَ﴾ (توبه / ۵۸)

و از آنان کسانی اند که بر تو در صدقه‌ها - تقسیم زکات - خرده می‌گیرند، پس اگر از آن بدهندشان خشنود می‌شوند و اگر از آن ندهندشان آنگاه ناخشنود و خشمگین می‌گردند.

تکبر

﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَّاْ رُءُوسَهُمْ وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ﴾ (منافقون / ۵)

و چون به آنها گفته شود: بیایید تا پیامبر خدا برایتان آمرزش بخواهد، سرهای خویش را بیچانند و آنان را بینی که (از حق) روی می‌گردانند در حالی که گردنکش‌اند.

بغض و کینه

﴿... قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَ مَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ...﴾ (آل عمران / ۱۱۸)
... همانا دشمنی از دهانشان - گفتارشان - پیداست، و آنچه دلهاشان پنهان می‌دارد بزرگ‌تر است ...

کسالت در عبادت

﴿... وَ لَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ إِلَّا وَ هُمْ كُسَالَى...﴾ (توبه / ۵۴)
... و نماز نمی‌گزارند مگر با حال سستی و کاهلی ...

ترس و اضطراب

﴿يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ أَنْ تُنْزَلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ...﴾ (توبه / ۶۴)

منافقان می ترسند از این که سوره‌ای بر آنان فرود آید که آنها را بدانچه در دلهایشان هست خبر دهد

فرصت طلبی

﴿الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ بِكُمْ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِنَ اللَّهِ قَالُوا أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوا أَلَمْ نَسْتَحِذْ عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعُكُمُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ...﴾ (نساء / ۱۴۱)

همان کسان که (از سر بدخواهی) چشم به شما می دارند، پس اگر شما را پیروزی و گشایشی از جانب خدا باشد گویند: مگر ما با شما نبودیم؟ و اگر کافران را بهره‌ای باشد (به آنها) گویند: آیا بر شما دست - چیرگی - نداشتیم و شما را از (گزند) مؤمنان - یا تسلیم شدن به آنها - باز نداشتیم؟ ...

آیات دیگر

بقره/۲۴، آل عمران/۱۵۲، فتح/۱۵، نساء/۸۱ و ۸۳ احزاب/۱۸، توبه/۴۷ و ۱۰۷.

فهرست منشورات مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی

چاپ ۱۳۹۲

فارسی

۱. اصول و روش های آموزش مفاهیم دینی به نوجوانان / حمید الله رضایی
۲. انسان شناسی فرهنگی یا رویکرد تبلیغ بین الملل / محمد رضا آقایی
۳. آشنایی با جوامع حدیثی شیعه و اهل سنت / علی نصیری / ج ۳
۴. آشنایی با صحیفه سجادیه / محمد علی مجد فقیهی / ج ۳
۵. آشنایی با علم رجل / امید محمد نجفی یزدی
۶. آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن ج ۱ / علی یمن ملک احمدی
۷. آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن ج ۲ / علی یمن ملک احمدی
۸. آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن ج ۳ / علی یمن ملک احمدی
۹. آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن ج ۴ / علی یمن ملک احمدی
۱۰. آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن ج ۵ / علی یمن ملک احمدی
۱۱. آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن ج ۶ / علی یمن ملک احمدی
۱۲. آموزش فارسی به فارسی (کتاب کار ۶) / اصغر فردی، احمد زهرایی، جعفر مؤمنی / ج ۴
۱۳. آموزش فارسی به فارسی (کتاب کار ۷) / اصغر فردی، احمد زهرایی، جعفر مؤمنی / ج ۴
۱۴. آموزش فارسی به فارسی (مقدمه) (۷۱) / اصغر فردی، احمد زهرایی، محمد تاملق / ج ۲
۱۵. آموزش فارسی به فارسی کتاب چهارم / اصغر فردی، احمد زهرایی / ج ۳
۱۶. آموزه های بنیادین علم اخلاق ج ۱ / محمد فتحعلی خانی / ج ۳
۱۷. برداشت های مختلف از تقریب مذاهب اسلامی / محمد طاهر اقبالی
۱۸. بررسی تاریخ نگری محمد عابد الجابری / امید محمد علی نوری
۱۹. بررسی تعلیقی عالم خیال از دیدگاه ابن سینا، شیخ اشراق و ملاصدرا / محمد خن کلانلی
۲۰. پروتوژوئیس ج ۳ / مجتمع آموزش عالی فقه
۲۱. تاریخ تشکیلات در اسلام / محمد رضا شهیدی پاک
۲۲. تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی / محمد رضا کاشفی / ج ۴
۲۳. تأثیر قس پیامبر اکرم (ص) در عالم وجود (یا رویکرد به مسئله توکل) / معصومه کلی گلی
۲۴. تجسم اعمال از دیدگاه علامه طباطبائی و رشید رضا در المیزان و المنار / صدیقه فقیهی
۲۵. تحلیل ادبی نهج البلاغه و صحیفه سجادیه / محمد عشایری مفرد
۲۶. جایگاه عرف در استنباط / تقوی الکتانی
۲۷. جغرافیای معرفتی جهان اسلام (مجموعه مقالات شانزدهمین جشنواره بین المللی شیخ طوسی) / مجموعه مؤلفان
۲۸. چکیده مقالات همایش ملی اخلاق و اقتصاد اسلامی / انجمن اقتصاد اسلامی حوزه علمیه
۲۹. چهلچراغ نماز جمعه (چهل حدیث نماز جمعه) / محمد عارف حیدر قرلیباش
۳۰. چهار مقاله و مرزبان نامه / محمد رضا یوسفی، رقیه ابراهیمی شهرآباد
۳۱. حاکمیت و حکمرانی در نهج البلاغه / محمد مهدی باباپور گل افشانی
۳۲. حدیث و علوم جدید (معلق فهم احادیث علمی) / محمد علی رضایی اصفهانی
۳۳. درآمدی به شیعه شناسی / علی ربانی گلپایگانی / ج ۴
۳۴. درس نامه تاریخ تشیع ۱ / امید لطف الله جلالی
۳۵. درس نامه حقوق بشر از دیدگاه اسلام / عبد الحکیم سلیمی
۳۶. درسنامه تاریخ تحلیلی اهل بیت (ع) / مجید حیدری نیک
۳۷. درسنامه روش آموزش و مهارت های کلامی داری قرآن کریم / رحمت عابدی / ج ۳
۳۸. درسنامه مبانی و قواعد تفسیر (خلاصه معلق تفسیر قرآن ۱) / محمد علی رضایی اصفهانی
۳۹. درسنامه مفردات قرآن مجید / غلامعلی همایی / ج ۳
۴۰. درسنامه مناسک حج / محمد حسین فلاح زاد
۴۱. راهکارهای بیرون رفت از معاملات ربوی / غلام مرتضی انصاری
۴۲. رهیافتی بر علم سیاست و جنبش های اسلامی معاصر / عبد الوهاب قرانی / ج ۲
۴۳. ساز و کار بانکداری اسلامی / محمد جواد توکلی
۴۴. شاخص اسراف و معیارهای آن / امید محمد کاظم رجایی، مهدی خطیبی
۴۵. شرح و بررسی صفات فعلی حق در زیارت عاشورا / سیده زهرا احمدی
۴۶. شرح و ترجمه کتاب حلقه ناله حضرت آیت ... شهید سید محمدباقر صدر، ج ۱ / احمد مرادخانی
۴۷. ضرورت حکومت اسلامی در عصر غیبت / بسم الله حسنی
۴۸. علوم قرآن ۲ (اعجاز قرآن در علوم طبیعی و انسانی) / محمد علی رضایی اصفهانی

عربی

۵۶. مستشرقان و پیامبر اعظم / حسین عبدالمحمدی
۵۷. مسئله وحی و پاسخ به شبهات آن / حسین علوی مهر
۵۸. منشور جمهوری اسلامی ایران / مجموعه مؤلفان
۵۹. معلق تفسیر قرآن ۱ (مبانی و قواعد تفسیر قرآن) / محمد علی رضایی اصفهانی / ج ۳
۶۰. معلق تفسیر قرآن ۲ (روش ها و گرایش های تفسیری قرآن) / محمد علی رضایی اصفهانی / ج ۶
۶۱. معلق تفسیر قرآن ۳ (روش تحقیق در تفسیر و علوم قرآن) / محمد علی رضایی اصفهانی / ج ۲
۶۲. معلق تفسیر قرآن ۴ (مباحث جدید دانش تفسیر) / محمد علی رضایی اصفهانی
۶۳. معلق تفسیر قرآن ۵ (قرآن و علوم طبیعی و انسانی) / محمد علی رضایی اصفهانی
۶۴. نگارش پیشرفته از پاراگراف تا مقاله / حمید بصیریان
۶۵. نوع دوستی از دیدگاه اسلام / امین الله نوروزی
۶۶. نهضت قرآنی و وظیفه همگانی / علیرضا اعرافی
۶۷. واژه شناسی قرآن مجید / شهید غلامعلی همایی / ج ۳
۶۸. الآداب الإسلامية، ج ۱ / محمد عندلیب اکمل السید / ج ۴
۶۹. الآداب الإسلامية، ج ۲ / محمد عندلیب اکمل السید / ج ۴
۷۰. احوار الاجتهاد عند الشيعة الامامية / عدنان فرحان تنها / ج ۲
۷۱. الاحوال الشخصية (النكاح) / السيد محمد النجفي اليزدي / ج ۲
۷۲. الامرة في السيرة العملية للنبي و اهل البيت (ع) / محمد جمعه شيخ زاده / اكمل الحزبوي
۷۳. الامامة عند الحلبي و القوشجي بين النص و الاختيار / عبير جميل شرارة
۷۴. البرنامج التدريسي للحلقة الثانية، ج ۱ / محمود العبداني
۷۵. البرنامج التدريسي للحلقة الثانية، ج ۲ / محمود العبداني
۷۶. السنن الالهية الاجتماعية في القرآن / احمد مراد خاني الطهراني / السيد عبد الامير الوردی، السيد عبد الكريم الحيدري
۷۷. السند الخليل الى تاريخ التفسير و المفسرين (آشنایی با تاريخ تفسير و مفسران) / حسين علوي مهر / جعفر الخزاعي
۷۸. المطالعة و النصوص العربية «لغير الناطقين بها» / السيد عبد الهادي الشرفي
۷۹. الهجرة و المهاجرون في القرآن الكريم / امير علي حسن الهانسي
۸۰. الهداية في النحو / تصحيح و تعليق: حسين شير افكن / ج ۲۲
۸۱. الوجيز في تاريخ الاسلام (الجزء الاول) / اميد منذر حكيم / تلخيص: محمود السيف
۸۲. الوجيز في تاريخ الاسلام (الجزء الثالث) / اميد منذر حكيم / تلخيص: محمود السيف
۸۳. الوجيز في تاريخ الاسلام (الجزء الثاني) / اميد منذر حكيم / تلخيص: محمود السيف
۸۴. الوجيز في تاريخ الاسلام (الجزء الرابع) / اميد منذر حكيم / تلخيص: محمود السيف
۸۵. الوقف في الشريعة الإسلامية، دراسة فقهية مقارنة على المذاهب الخمسة / السيد عادل الموسوي الخرماني
۸۶. بداية الاصول / اميد رضا پيمبرپور
۸۷. تاريخ الثقافة و الحضارة الإسلامية / محمد رضا کاشفی / انور الرصافي
۸۸. تخطیط الامرة و تعليمها / محمد حسين خليل
۸۹. تغيير قيمة العمليات الورقية دراسة مقارنة بين الفقه الامامي و المذاهب الاربعة / رياض عبد الصمد الداغر
۹۰. جوهره الخلقه (في معرفة العقيدة الحقّة) / محمد مهدی حائری پور، مهدی یوسفیان، محمد امين بالادستیان / عدد کامل عید
۹۱. درامات تمهيدية في الفقه الامامية / السيد محمد النجفي اليزدي
۹۲. دروس تمهيدية في اصول العقائد / صادق الساعدي / ج ۶
۹۳. دروس تمهيدية في الفقه الامتدلالی ج ۱ / العبادات / الشيخ باقر الايرواني / ج ۱۰
۹۴. دروس تمهيدية في الفقه الامتدلالی ج ۱۲ / عقود / الشيخ باقر الايرواني / ج ۸
۹۵. دروس تمهيدية في الفقه الامتدلالی ج ۱۳ / عقود ۲ و الايقاعات / الشيخ باقر الايرواني / ج ۸
۹۶. دروس تمهيدية في الفقه الامتدلالی ج ۱۴ / الاحكام / الشيخ باقر الايرواني / ج ۸
۹۷. دروس في البلاغة / الشيخ معين دقيق العاملي / ج ۷
۹۸. دروس في الشيعة و التشيع / علي الرباتي / گلپایگانی / انور الرصافي / ج ۳
۹۹. دروس في علوم القرآن / نذير الحسنی
۱۰۰. دروس في علوم القرآن / نذير الحسنی

فهرست منشورات مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی

انڈونزی

۱۵۳. پرتو پوهش ج ۱ / مجتمع آموزش عالی فقه/اکمل کامل

پشتو

۱۵۴. چشم اندازی به حکومت مهدی (عج) / انجم الدین طیبی / سرفراز علی مهدی

ترکی استانبولی

۱۵۵. چشم اندازی به حکومت مهدی (عج) / انجم الدین طیبی / رسولی نور، سرکن انلو، محمد کارادومان

۱۵۶. شمیم ولایت / عبدالله جوادی آملی / قدری چلیک

۱۵۷. مثال های آموزنده قرآن / جعفر سبحانی / تیریزی / رضا شکراف

روسی

۱۵۸. فقه و عقل / ابوالقاسم علی دوست / یوسف آقایی

چاپ ۱۳۹۱

فارسی

۱. اسلام و اصلاح فرهنگی / مولف: زکی میلاد: آیت اله خزانی
۲. آثار تربیتی جلوه‌های و اخلاقی قیام عاشورا / محمد عارف صداقت
۳. آشنایی با اصول و روش های ترجمه قرآن (خلاصه کتاب منطبق ترجمه قرآن) / محمد علی رضایی اصفهانی
۴. آشنایی با تاریخ و منابع حدیثی / علی نصیری / ج ۲
۵. آموزش احکام همراه با استفتائات مقام معظم رهبری / مدظله العالی / محمد حسین فلاح زاده / ج ۷
۶. آموزش فارسی به غیرفارسی زبانان / فاطمه اکبری
۷. آموزش فارسی به فارسی کتاب ج ۱ / احمد زهرایی و اصغر فردی
۸. آموزش فارسی به فارسی کتاب ج ۲ / احمد زهرایی و اصغر فردی
۹. آموزش فارسی به فارسی کتاب کار ج ۵ / مرکز آموزش زبان و معارف اسلامی / ج ۳
۱۰. براهین (رهافت هایی از دعای هشتم صحیفه سجاده) / حجت منگنه چی
۱۱. پرتو پوهش شماره ۹۱ الی ۹۶
۱۲. التزام ناگزیر تحلیلی بر راهبردهای ایالات متحده آمریکا در مواجهه با بیداری اسلامی / مولف امیل نخله ت: علی محمد مایقی
۱۳. حقوق اهل بیت (ع) در تفاسیر اهل سنت / محمد یعقوب بشوی / ج ۲
۱۴. درآمدی بر علم کلام اسلامی / عزالدین رضاتراد
۱۵. درآمدی بر لیبرالیسم بررسی و نقد مبانی / علی الهی تبار
۱۶. درآمدی بر مناسبات روحانیت و دولت اسلامی با تأکید بر دیدگاه امام خمینی (ع) / علی معصومی
۱۷. درآمدی به تاریخ علم اصول / مهدی علی پور / ج ۳
۱۸. دردی (مجموعه سروده های شاعران پارسی گوی خراسان بزرگ درباره حادثه عاشورا) / سید حسن احمدی / زاد یلخی بلخی
۱۹. درنامه تفسیر تربیتی ج ۱ / محمد حسین محمدی
۲۰. درنامه درایة الحدیث / سید رضا مؤهب / ج ۳
۲۱. درنامه عقاید / علی شیروانی / ج ۷
۲۲. رهایی به مغلوبه فکری حضرت امام خمینی (ع) و رهبر معظم انقلاب در حوزه فرهنگ و تربیت / جمعی از محققان دفتر فرهنگی فخر الانس به سفارش جامعه المصطفی (ع) / ج ۲
۲۳. شکوه کلام در نهج البلاغه / حسن امیر انصاری
۲۴. علم درایة تطبیقی / سید محمد رضا مؤهب / ج ۲
۲۵. فصلنامه اطلاع رسانی
۲۶. فلسفه اشک / سید عبدالله حسینی
۲۷. قرآن و امام حسین (ع) (تحلیل امتهادات قرآنی و روایات تفسیری امام حسین (ع)) / حسین مطهری / محب
۲۸. کوثر معارف شماره ۲۲
۲۹. میانی کلامی فارسی اعجاز قرآن / روح الله رضوانی
۳۰. مجموعه مقالات همایش بین المللی قرآن و مستشرقان / جمعی از مولفان
۳۱. منطبق ترجمه قرآن / محمد علی رضایی اصفهانی / ج ۲
۳۲. منطبق مقدماتی / ابوالفضل روحی / ج ۲
۳۳. نشریه پژوه شماره ۵۲

۱۰۷. من جهاد الی جهاد / سید حسن فیروزآبادی / عبد الکریم الجنایی

۱۰۸. منطبق تفسیر القرآن ۱ (اصول و قواعد التفسیر) / محمد علی الرضایی / الاصفهانی / احمد الازرقی و هاشم ابو خمسن

۱۰۹. نافذة علی اهم الفرق و المذاهب الاسلامیة / مشکب بن بدیرة العلیایی

۱۱۰. نواس الاذهل فی اصول الفقه المقارن، الجزء الاول / السید میر تقی الحسینی الکرگانی

۱۱۱. نواس الاذهل فی اصول الفقه المقارن، الجزء الثاني / السید میر تقی الحسینی الکرگانی

انگلیسی

۱۱۲. پاسداری از مرقد پامیران و امامان / جعفر سبحانی / تیریزی / فریده دامغانی

فرانسوی

۱۱۳. اصول کافی ج ۱ / محمد بن یعقوب کلینی / فریده دامغانی

۱۱۴. اصول کافی ج ۲ / محمد بن یعقوب کلینی / فریده دامغانی

۱۱۵. اصول کافی ج ۳ / محمد بن یعقوب کلینی / فریده دامغانی

۱۱۶. التبلیغ مناهجه و اسالیبه / جعفر البحاری / تعب امباله لیانگی

۱۱۷. به سوی قرآن (روانخوانی و انس با قرآن) / ابوالفضل خوش منش

۱۱۸. تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی / محمد رضا کاشفی / هارون مکومیه

۱۱۹. فرق و مذاهب کلامی / علی ربانی / گلپایگانی / ابراهیم مونوتو

۱۲۰. نافذة علی الفلسفة / صادق ساعدی / ابراهیم مونوتو

ایتالیایی

۱۲۱. صحیفه مبارکه سجاده (آشنایی با صحیفه سجاده) / امام زین العابدین (ع) / فریده دامغانی / ج ۲

اردو

۱۲۲. احکام ازواج دائم و موقت مطابق با فتاوی مراجع عظام / سید حجت موسوی / خونی / فیروز علی بنارسی

۱۲۳. احکام حجاب و عفت / حمید جلفایی / سید هادی حسن رضوی

۱۲۴. آزادی و دین سالاری / جعفر سبحانی / تیریزی / سید مراد رضا رضوی

۱۲۵. پله پله تا آسمان علم (آسمان علم تک قدم به قدم) / محمد عابدی / سید وجیه اکبر زیدی

۱۲۶. تاریخ و سیرت معصومین ج ۲ / سید منذر حکیم / سید کمال اصغر زیدی

۱۲۷. خطبه حضرت زینب در کاخ یزید / سید توقیر عباس کاظمی

۱۲۸. درنامه تاریخ عصر غیبت / مسعود پورسید آقایی، محمد رضا جباری، حسن عاشوری، سید منذر حکیم / اخلاق حسین پکهناروی

۱۲۹. شیعه شناسی / علی ربانی / گلپایگانی / سید منظر صادق زیدی

۱۳۰. صحیفه شهادت فرمودات امام حسین (ع) / محمد صادق نجمی / سید حسن مهدی حسینی، سید حسن اختر رضوی اعظمی

۱۳۱. قانون عقل و وحی / احسن مهدی / زاد / اخلاق حسین پکهناروی

۱۳۲. کلیات فقه اسلامی / احسن قاسمیان / سید مبین حیدر رضوی

تاجیکی

۱۳۳. آشنایی با صحیفه سجاده / علی ابن الحسین / الیاس قاسم اف

۱۳۴. تحکیم خاتوند از نگاه قرآن و حدیث / محمد محمدی / ری شهری / حکیم جلن کمال اف

۱۳۵. جایگاه اهل بیت (ع) از دیدگاه امام ابوحنیفه / محمد شفیق خواتی / حکیم جلن کمال اف

۱۳۶. حکمت نامه پیامبر اعظم ۱ / محمد محمدی / ری شهری / حکیم جلن کمال اف

۱۳۷. حکمت نامه پیامبر اعظم ۲ / محمد محمدی / ری شهری / حکیم جلن کمال اف

۱۳۸. حکمت نامه لقمان / محمد محمدی / ری شهری / حکیم جلن کمال اف

۱۳۹. سنن النبی (ص) / محمد حسین طباطبایی / حکیم جلن کمال اف

۱۴۰. نرد حق و باطل / شهید مرتضی مطهری / حبیب الله منان

۱۴۱. نظری به نظام اقتصادی در اسلام / شهید مرتضی مطهری / سید یرهان اکبر

۱۴۲. نهج البلاغه / سید رضی / الیاس قاسم اف

فولانی

۱۴۳. اخلاق اهل بیت (ع) / سید محمد مهدی صدر / محمد باری

۱۴۴. پرتو پوهش ج ۱ / مجتمع آموزش عالی فقه / محمد باری

۱۴۵. تاریخ اسلام (از جاهلیت تا رحلت پیامبر اسلام (ص)) / مهدی پشواپی / محمد باری

۱۴۶. نشانه هایی از دولت موعود / انجم الدین طیبی / محمد باری

بنگالی

۱۴۷. پرتو پوهش ج ۱ / مجتمع آموزش عالی فقه / محمد صدر / محمد باری

فهرست منشورات مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفیٰ ﷺ

۳۰. چکیده پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد، ج ۱-۴ / معلوت آموزش
۳۱. حقوق بین‌الملل اسلامی / عبد الحکیم سلیمی
۳۲. حقوق بین‌الملل خصوصی / محمد مهدی کریمی نیا
۳۳. دایرة المعارف فرهنگ ملل، ج ۱ / پژوهشگاه بین‌المللی المصطفیٰ ﷺ
۳۴. درسنامه اخلاق / جواد محدثی
۳۵. درسنامه روش‌های تفسیر قرآن / دکتر محمد علی رضایی اصفهانی
۳۶. درسنامه وضع حدیث / ناصر رفیعی محمدی
۳۷. دستور زبان فارسی / حمید نصیریان
۳۸. دعای مکارم اخلاق (در پرتو قرآن و حدیث) / حجت منگنه چی
۳۹. دقایق باقرآن / محسن قزاتی
۴۰. هل باخته / حاج میرزا عبد الحسین قدس
۴۱. دیدگاه مذاهب اسلامی در مورد تقلید دین و مردود آله آنها / محمد یاسین احسانی
۴۲. رابطه قدرت و عدالت در فقه سیاسی / غلام سرور اخلاقی
۴۳. ریاضی مقدماتی / غلامرضا صفایی صادقی
۴۴. زنان در افغانستان / محمد آصف محسنی (حکمت)
۴۵. سیره اخلاقی و تربیتی معصومین ﷺ / محمد احسانی
۴۶. شیوای نو در آموزش عروض و قافیه / محمد رضا نیکزاد
۴۷. عقل و ایمان از دیدگاه ابن رشد، صدر المشالین شیوازی و ایماتونل کانت / علاءالدین ملک‌اف
۴۸. فرهنگ اصلاحات اصول / مجتبی ملکی اصفهانی
۴۹. فرهنگ واژه‌گان فارسی به انگلیسی / مرکز آموزش زبان و معارف اسلامی
۵۰. فرهنگ واژه‌گان فارسی به چینی / مرکز آموزش زبان و معارف اسلامی
۵۱. فرهنگ واژه‌گان فارسی به روسی / مرکز آموزش زبان و معارف اسلامی
۵۲. فرهنگ واژه‌گان فارسی به عربی / مرکز آموزش زبان و معارف اسلامی
۵۳. فرهنگ واژه‌گان فارسی به فرانسه / مرکز آموزش زبان و معارف اسلامی
۵۴. فرهنگ واژه‌گان فارسی به مالایو / مرکز آموزش زبان و معارف اسلامی
۵۵. قیام مهدی ﷺ / منتظر ماست / امید حسن فیروزآبادی
۵۶. کتاب شناسی تعلیم و تربیت در اسلام / بهروز رفیعی
۵۷. کتاب کار دستور زبان فارسی / حمید نصیریان
۵۸. کمک درسی زبان روسی / علی مدیر چهار برجی
۵۹. الگوی فزاتگی / معلوت پژوهش
۶۰. میانی فقهی انقلاب اسلامی در اندیشه امام خمینی ﷺ / علی اکبر ناصری
۶۱. مجموعه مقالات چهاردهمین جشنواره بین‌المللی پژوهشی شیخ طوسی، ج ۱-۳ / جمعی از مؤلفان، پژوهشگاه بین‌المللی المصطفیٰ ﷺ؛ پژوهشگاه انقلاب اسلامی
۶۲. مجموعه مقالات نخستین همایش اندیشه سیاسی اجتماعی امام خمینی ﷺ، ج ۱-۴ / مجتمع آموزش عالی امام خمینی ﷺ
۶۳. مجموعه مقالات همایش زنان در افغانستان، ج ۵ / جمعی از مؤلفان
۶۴. مشاهیر تشیع در افغانستان، ج ۱-۳ / عبدالمجید دلود ناصری
۶۵. معرفت شناسی / حسن معلمی
۶۶. معرفت‌شناسی یور دینی از دیدگاه شهید مطهری و آل‌کون پلینیکا / علاء الدین ملک‌اف
۶۷. مقایسه تطبیقی اندیشه مهدویت در اسماعیلیه و امامیه / قدیر محمد اف
۶۸. مشور فضل / به کوشش جمعی از مؤلفان
۶۹. نقد نظریه تجربه دینی با تأکید بر قرآن / شیرعلی شجاع
۷۰. ویژه‌نامه اختر تابان / جمعی از مؤلفان
۷۱. ویژه‌نامه همایش دین، فرهنگ و رسالت علمای افغانستان / نمایندگی جامعه المصطفیٰ ﷺ در افغانستان
۷۲. ویژه‌نامه همایش شیخ طوسی / پژوهشگاه بین‌المللی المصطفیٰ ﷺ
۷۳. همایش حوزه‌های علمیه افغانستان / نمایندگی جامعه المصطفیٰ ﷺ در افغانستان
۷۴. یهودیت / محمد حسین طاهری آکبردی

عربی

۷۵. أسالیب التبلیغ عند الانبیاء دراسة قرآنیة / السيد منتظر الموسوی (البجاری)
۷۶. لولیا عقد النکاح / حمودی حسن عباس الصیقیل
۷۷. آیه‌الظهار بین عالمیة الاسلام والعولمة المعاصر / ریاض عبد الرحیم الباهلی
۷۸. پرتو پژوهش، ج ۱ / رعد الحجاج
۷۹. ...

۳۹. القراءات والاحرف السبعة / عبد الرسول الغفاری
۴۰. القراء والمناقشة / مؤلف میثم الربیع؛ محمد الحیدری؛ شاکر افضل
۴۱. التعلیم المصوّر / مؤلف میثم الربیع؛ محمد الحیدری؛ شاکر افضل

انگلیسی

۴۲. نهج البلاغه / مؤلف: سید رضی ت؛ سید علی رضا
۴۳. کتاب احادیث (چهل حدیث) / مؤلف: سید علی لوائی؛ سید علی فرید محمدی

فرانسوی

۴۴. امام اخلاق سیاست / مؤلف: سید حسن اسلامی / ت: ابراهیم مونتو

اردو

۴۵. قرآن و امام حسین ﷺ / مؤلف: محسن قزاتی / ت: سید نصرت علی جعفری / ج ۲

فیلیپینی

۴۶. آشنایی با احکام / ت: منتظر داگلاس ینگالن

۴۷. شیعه پاسخ می‌گوید / ت: منتظر داگلاس ینگالن

پشتو

۴۸. شفاعت / مؤلف: سید حسن طاهری خرم آبادی؛ سرفراز علی محمدی
۴۹. رویکرد اخلاقی بر یلورهای وهایت / مؤلف: سید حسن طاهری خرم آبادی؛ ت: محمد رحیم درانی

اویغوری

۵۰. نهج البلاغه / مؤلف: سید رضی ت: آ عبد الرحمن (ما موهای مای)، آ ساساساق (ما سوفیا)

اندونزی

۵۱. شفاعت / مؤلف: حسن طاهری خرم آبادی؛ احمد مرزوقی امین
۵۲. رویکرد عقلانی بر یلورهای وهایت / نجم الدین طیبی؛ ت: حسن تونو

تایلندی

۵۳. جایگاه زن از دیدگاه امام خمینی ﷺ / مؤلف: محمد شریف کت سیمون

فصل ۱۳۹۰

فارسی

۱. اسلام در هند / دکتر محمد رضا محمدی
۲. اعجاز قرآن / سید رضا مؤید
۳. اعجاز قرآن و مصونیت از تحریف / محمد مهدی اسکندرلو
۴. انقلاب اسلامی ایران در زمینه‌ها و فرآیند شکل‌گیری / محمد مهدی باباپور
۵. آداب و اخلاق پزشکی در اسلام / ت: محمد رضا صالح
۶. آشنایی با اندیشه سیاسی شهید صدر / علی رضا بی‌نیاز، محمد مهدی باباپور، منصور میر احمدی
۷. آشنایی با اندیشه سیاسی شهید مطهری / علی رضا بی‌نیاز، محمد مهدی باباپور، منصور میر احمدی
۸. آشنایی با آموزه‌های اسلام (اول راهنمایی) / علی یمان ملک احمدی
۹. آشنایی با آموزه‌های اسلام (دوم راهنمایی) / علی یمان ملک احمدی
۱۰. آشنایی با آموزه‌های اسلام (سوم راهنمایی) / علی یمان ملک احمدی
۱۱. آشنایی با آموزه‌های اسلام (اول دبیرستان) / علی یمان ملک احمدی
۱۲. آشنایی با آموزه‌های اسلام (دوم دبیرستان) / علی یمان ملک احمدی
۱۳. آشنایی با آموزه‌های اسلام (سوم دبیرستان) / علی یمان ملک احمدی
۱۴. آشنایی با متون حدیث و نهج البلاغه / مهدی مهریزی
۱۵. آشنایی با متون روایی معارفی / عبدالمجید زهات
۱۶. آموزش احکام (همراه با استفتانات مقام معظم رهبری) / محمد حسن فلاح‌زاد
۱۷. آموزش فارسی به فارسی کتاب کار چهارم / مرکز آموزش زبان و معارف اسلامی
۱۸. بررسی احوال فرزندان امام موسی کاظم ﷺ و نقش آنها در تاریخ تشیع / اسید یاسین زاهدی
۱۹. پرتو پژوهش، ج ۲ / معلوت پژوهش مجتمع عالی فقه
۲۰. پژوهشی تطبیقی در روایات تفسیری فریقین / مهدی رستم نژاد
۲۱. پژوهشی در علم رجال / اکبر ترائی
۲۲. پلورالیسم دینی و قرآن / موسی ابراهیمی
۲۳. پیوندهای نماز / محسن قزاتی

فهرست منشورات مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی

۱۴۱. جسم انگاری خدا از نگاه شیعه و منی / ات: حسین مهدی اف
۱۴۲. حکمت نامه زتان / توفیق اسد اف و افضل الدین رحیم اف
۱۴۳. حیات پیامبر اسلام حضرت محمد ﷺ / ات: علاء الدین ملک اف
۱۴۴. خصائص امیرالمؤمنین ﷺ / ات: جبرئیل آبی اف
۱۴۵. زندگی در پرتو اخلاقی / ات: رضا شکر یگلی
۱۴۶. میری در صحیحین / ات: رشاد اکبر اف
۱۴۷. شفاعت / ات: المان اقام اغلان اف
۱۴۸. صد و پنجاه درس زندگی / ات: اسماعیل اسماعیل اف
۱۴۹. عقل، ایمان و انسان شناسی / ات: علاء الدین ملک اف
۱۵۰. گفتن ماهدویت زیان آوری / ات: علاء الدین ملک اف

اردو

۱۵۱. آداب دعا / رجب علی حیدری
۱۵۲. پرتو پژوهش، ج ۱ / امید حسید اختر رضوی
۱۵۳. تعلیمات قرآن / موسسه قرآن و عترت
۱۵۴. تفسیر القرآن وهو الهدی و الفرقان / امید محمد عباس رضوی
۱۵۵. معارف قرآن و عترت / موسسه قرآن و عترت

استانبولی

۱۵۶. پرتو پژوهش، ج ۱ / ات: رسول نور
۱۵۷. عدل الهی از دیدگاه امام خمینی ﷺ / گردآورنده: بحری اکیلی

هوسایی

۱۵۸. التریة الدینیة / ات: محمد میسر

ایتالیایی

۱۵۹. صحیفه سجادیه / فریده مهلوی دامغانی

فولانی

۱۶۰. تاریخ اسلام زندگی حضرت زهرا ﷺ / ات: محمد باری
۱۶۱. منیره پیشوایی / ات: محمد باری

پشتو

۱۶۲. پرتو پژوهش، ج ۱ / ات: محمد رحیم درانی

چاپ ۱۳۸۹

فارسی

۱. از می مرغ تا می مرغ / محمدرضا یوسفی
۲. از قیادیلن تاسگان / محمدرضا یوسفی- رفیه ابراهیمی شهرآباد
۳. آسیب شناسی تمدن اسلامی / علیرضا عالمی
۴. آشنایی با تاریخ تفسیر و مفسران / حسین علوی مهر
۵. آشنایی با صحیفه سجادیه / محمد علی مجد ققیعی
۶. آموزش فارسی به فارسی (کتابکار ۵، ۶، ۷) / اصغر فردی، احمد زهرایی، جعفر مقیمی
۷. آموزه های بنیادین علم اخلاق، ج ۲ / محمد فتحعلی خانی
۸. با نور قرآن هدایت شدم / ات: محمد قاسم احمدی
۹. بدایة المبتدی، ج ۱-۲ / امید یونس استروشنی، قمرالدین افضل
۱۰. راهنمای جهان شناختی از دیدگاه ابن سینا و آگوستین / حمید زکی
۱۱. پرتو پژوهش، ج ۱ / معلوت پژوهش مجتمع آموزش عالی فقه
۱۲. تاریخ پیامبر و اهل بیت ﷺ، ج ۱-۶ / علی ملک بمان احمدی
۱۳. تاریخ تحلیلی آندلس / محمدرضا شهیدی پاک
۱۴. تاریخ تحلیلی مغرب / محمدرضا شهیدی پاک
۱۵. تاریخ حدیث / امید رضا مؤدب
۱۶. تفسیر تطبیقی (بررسی تطبیقی مبانی تفسیر قرآن و ...) / فتح الله نجارزادگان
۱۷. جایگاه جامعه المصطفی ﷺ العالمیة در بحث جهانی / اداره کل دفتر ریاست جامعه المصطفی ﷺ العالمیة
۱۸. جهانی در خلوت / مرتضی طالی
۱۹. چهل حدیث در مورد انسجام اسلامی / جمعی از مولفان مجتمع امام خمینی ﷺ
۲۰. حفظ موضوعی قرآن کریم سید علی میرداماد نجف آبادی
۲۱. خلوص کامیاب / عبدالحسین طالعی، مرتضی طالی
۲۲. حیات پیامبر اسلام حضرت محمد ﷺ / ات: علاء الدین ملک اف
۲۳. خصائص امیرالمؤمنین ﷺ / ات: جبرئیل آبی اف
۲۴. زندگی در پرتو اخلاقی / ات: رضا شکر یگلی
۲۵. میری در صحیحین / ات: رشاد اکبر اف
۲۶. شفاعت / ات: المان اقام اغلان اف
۲۷. صد و پنجاه درس زندگی / ات: اسماعیل اسماعیل اف
۲۸. عقل، ایمان و انسان شناسی / ات: علاء الدین ملک اف
۲۹. گفتن ماهدویت زیان آوری / ات: علاء الدین ملک اف
۳۰. حیات پیامبر اسلام حضرت محمد ﷺ / ات: علاء الدین ملک اف
۳۱. خصائص امیرالمؤمنین ﷺ / ات: جبرئیل آبی اف
۳۲. زندگی در پرتو اخلاقی / ات: رضا شکر یگلی
۳۳. میری در صحیحین / ات: رشاد اکبر اف
۳۴. شفاعت / ات: المان اقام اغلان اف
۳۵. صد و پنجاه درس زندگی / ات: اسماعیل اسماعیل اف
۳۶. عقل، ایمان و انسان شناسی / ات: علاء الدین ملک اف
۳۷. گفتن ماهدویت زیان آوری / ات: علاء الدین ملک اف

۸۶. الحقوق الزوجية / موسون علی حسین (دائرس)

۸۷. الحكومة الإسلامية في روية الامام خميني ﷺ / ات: محسن زين العابدين
۸۸. الحكومة الإسلامية والولاية الفقيه في روية الامام خميني ﷺ / ات: محسن زين العابدين
۸۹. الدر الباهر في مقتضيات الجواهر ج ۱ / السيد جمال الدين دين پرور
۹۰. دراسة أدلة إثبات وجود الواجب في ضوء الحكمة المتعاليه / السيد أحمد السيد صلاح الموسوي
۹۱. دراسة تطبيقية مبدأ التكافؤ في الترجمة (من الفارسية إلى العربية) / انور بنام الرصافي
۹۲. دروس تمهيدية في الفقه الاستدلالي، تاليفي ج ۳ و ۲ / الشيخ باقر الايرواني
۹۳. دروس تمهيدية في الفقه الاستدلالي، ج ۱ / الشيخ باقر الايرواني
۹۴. دروس تمهيدية في الفقه الاستدلالي، ج ۲-۴ / الشيخ باقر الايرواني
۹۵. دروس في الاصول الفقه المقارن / مجيد النيسي
۹۶. دروس في التاريخ الفقه و احواله / آية الله جعفر السبحاني
۹۷. دروس في علم الدراية / ات: قاسم البيضاني
۹۸. دروس في نصوص الحديث و نهج البلاغة / ات: انور الرصافي
۹۹. شقائق الرجل / عادل المزعل المباحي
۱۰۰. علم الدراية المقارن / ات: انور الرصافي
۱۰۱. الفقه المقارن (العبادات والاحوال الشخصية) / سيد كاظم مصطفوي
۱۰۲. القواعد الفقهية ۲ (قاعدة لاضرر، حجية اليقين و ...) / السيد محمد كاظم المصطفوي
۱۰۳. قيام المهدي امامنا المنتظر ﷺ / السيد حسن فيروز آبادي
۱۰۴. مباني نقد متن الحديث / قاسم البيضاني
۱۰۵. النجوم الزاهرة في اثبات خلافة الأئمة الطاهرة / السيد خليل الشوكي

انگلیسی

۱۰۶. آشنایی با تاریخ تفسیر و مفسران / ات: حامد حسین وقار
۱۰۷. آشنایی با صحیفه سجادیه / ات: حامد حسین وقار
۱۰۸. حفظ موضوعی قرآن کریم / ات: حامد حسین وقار
۱۰۹. خاطرات امیرالمؤمنین ﷺ / ات: علی فرید محمدی
۱۱۰. در آستان رحمت / فریده مهلوی دامغانی
۱۱۱. در آغوش نور ولایت / امید علی فرید محمدی
۱۱۲. قیام مهدی ﷺ منظر ماست / ات: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ
۱۱۳. نگاهی دوباره به نظریه شفاعت / ات: سلام جودی

فرانسوی

۱۱۴. آموزش احکام / ات: الیزه کابنا
۱۱۵. پیام نور رحمت / فریده مهلوی دامغانی
۱۱۶. در آستان رحمت / فریده مهلوی دامغانی
۱۱۷. سرودهای عاشورایی / فریده مهلوی دامغانی
۱۱۸. فلسفه اخلاق / ات: ابراهیم متوتو
۱۱۹. نامه های امیرالمؤمنین ﷺ / فریده مهلوی دامغانی

تاجیکی

۱۲۰. اهل بیت ﷺ در قرآن و سنت / ات: حکیم جان کمالی
۱۲۱. بحثهای پیرامون اسلام / حکیم جان کمالی
۱۲۲. پرتو پژوهش، ج ۱ / ات: حکیم جان کمالی
۱۲۳. تفسیر سوره عنکبوت / ات: شهر الدین محمد امین
۱۲۴. چهل حدیث مقام زن در روایات / محمد رحیمی
۱۲۵. حکمت نامه جوان / حکیم جان کمالی
۱۲۶. حکمت نامه کودک / ات: حکیم جان کمالی
۱۲۷. دنیا و آخرت / ات: حکیم جان کمالی
۱۲۸. سید جمال الدین مصلح شرق / ات: سید اکبر برهمن
۱۲۹. شرح چهل حدیث خداشناسی / بحر الدین قربان
۱۳۰. مساله حجاب / ات: سید اکرم خلیل زید الله
۱۳۱. مسئولیت والدین در قبال فرزندان / ات: محمد الله حلیم اف
۱۳۲. مقام و منزلت ازدواج / محمد رحیمی
۱۳۳. نگاهی به مسیحیت / ات: محمد الله حلیم اف

آذری

۱۳۴. اهل بیت ﷺ در قرآن و سنت / ات: رضا شکر اف

فهرست منشورات مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفیٰ ﷺ

۸۱. قصه‌های قرآنی - قرآن قصی / صالح قنادی

ترکی استانبولی

۸۲. عقاید اسلامی در پرتو قرآن حدیث و عقل / ت: بحری اکیول

بنگلایی

۸۳. چهل حدیث اسراف / ت: محمد ایوب سعید

هوسایی

۸۴. رابطه والدین یا فرزندان / حافظ محمد سعید

۸۵. زندگی زنانشویی / حافظ محمد سعید

ایتالیایی

۸۶. صفات شیعه / ت: عباس دیپالما

ازبکی

۸۷. آموزش مفاهیم قرآن کریم / ت: شیرعلی اف

هندی

۸۸. ترجمه گزیده غرر الحکم / سید قمر غازی

چاپ ۱۳۸۸

فارسی

۱. اسراف و تبذیر، تباهی سرمایه‌ها / ناصر رفیعی محمدی
۲. اندیشه‌های قرآنی شهید مطهری (ره) / ج ۲ / جمعی از مؤلفان
۳. آزادی در مکتب فکری عاشورا / علیرضا محمدی، اسماعیل دانش، غلام‌سخی حلیمی
۴. آسیب‌های درونی عزاداری / سید محمد علی موسوی
۵. آشنایی با امشراق و اسلام‌شناسی غریبان / محمدحسن زمانی
۶. آشنایی با علوم قرآن / محمد باقر سعیدی روشن
۷. آموزش صرف / جمعی از مؤلفان
۸. آموزش علوم قرآن / محمد باقر سعیدی روشن
۹. آموزش فارسی به فارسی (کتاب کار ۴) / اصغر فری، احمد زهرایی، جعفر مقیمی
۱۰. بازخوانی تأثیرات انقلاب اسلامی ایران بر بیداری مسلمانان / سید مهدی طاهری
۱۱. بررسی واقعه عاشورا در تاریخ طبری / زهرا محمدی
۱۲. بررسی تحریفات قیام عاشورا از دیدگاه تحریف‌ستیزان / آمنه احسانی، جمیله احمدی، کریمه گل‌گلی
۱۳. بررسی مدارک و مستندنویسی واقعه عاشورا / سید حسن سجادی، سید طالب زکی
۱۴. بررسی مستند حیات حضرت زینب (س) و نقش او در نهضت عاشورا / سید علیرضا عالمی
۱۵. تاریخ آموزش در اسلام / حسن حسین زاده‌شانه‌چی
۱۶. تجزیه و ترکیب / حسین شیواکن
۱۷. تصمیم‌گیری شورایی / معلوت پژوهش
۱۸. تطور عاشورا نگاری در میان اهل سنت / حبیب الله صالحی (روحانی)، غلام‌حسین میری
۱۹. جلوه‌ها و الگوهای اخلاقی قیام عاشورا / محمد عارف صداقت، حمید الله شریفی
۲۰. چالش‌های زمینه‌ساز قیام حسینی / معصومه گل‌گلی، تقوا کنانی
۲۱. چکیده اندیشه‌های آیه الله سید مجتبی موسوی لاری / حسن ابراهیم‌زاده
۲۲. حقوق اساسی جمهوری اسلامی افغانستان با تأکید بر قانون اساسی / عید محمد احمدی و قاسم علی صداقت
۲۳. حقوق غیر ایرانیان در جمهوری اسلامی / فرج الله هدایت‌نیا
۲۴. خرد ناب، ج ۱ / معلوت پژوهش
۲۵. دگرین مهدویت، ج ۱ / تهیه و تدوین: موسسه آینده روشن
۲۶. رابطه دیالکتیکی عاشورا با بحرانهای محیعی / محمد قاسم عرفاتی، قنبر علی تابش
۲۷. زلال اندیشه / معاونت پژوهش
۲۸. سروش آسمانی، ج ۱ / محمد رضا افضل
۲۹. سنت‌ها و آیین‌های بزرگداشت عاشورا در میان اهل سنت / محمد شریف حیدری، محمد جمله شیخ‌زاده
۳۰. سیره اهل بیت (ع) در جذب مخالفان / سید محسن مهدی زیدی
۳۱. سیره عملی پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) در خانواده / محمد جمعه شیخ‌زاده
۳۲. سیره و راه شهیده بنت‌الهدی (س) / ت: نجیب الله نوری
۳۳. سیره و راه شهید ابوالفضل (ع) / ت: نجیب الله نوری

۲۸. شناخت استعمار / مصطفی اسکندری

۲۹. قرآن کتاب رشد و تعالی / روح الله دهقانی

۳۰. قصه‌های قرآنی / صالح قنادی

۳۱. مبانی و روش‌های تفسیری / محمد کاظم شاکر

۳۲. مبانی و اصول طراحي کتاب درسی / محمد شریفی نیا

۳۳. مجموعه مقالات برتر سیزدهمین جشنواره شیخ طوسی / جمعی از مؤلفان

۳۴. مجموعه مقالات نخستین همایش اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)، ج ۱ / مجتمع آموزش عالی امام خمینی (ره)

۳۵. مجموعه مقالات همایش زنان در افغانستان، ج ۱ / استاد برگزاری همایش

۳۶. مقام محبت الهی از منظر حکمت و عرفان نظری و عملی / محمد حسین خلیلی

۳۷. منشور جامعه المصطفیٰ (ره) العالمية

۳۸. مغلق پیشرفته / عسکری سلیمانی امیری

۳۹. مهدویت در ادیان آسمانی / ابراهیم کوثری

۴۰. مهندسی اوقات فراغت / محمد علی متولیان، احمد هوشمند

۴۱. نخل نسیم / حسن ابراهیم‌زاده

۴۲. نظام حقوقی اسلام / جلیل قناتی

عربی

۴۳. بحث فی علم الرجال / آیه الله محمد آصف المحسنی

۴۴. تاریخ الحدیث / سید رضا مؤدب

۴۵. التعرف علی خط التبی / مرتضی الشیبانی

۴۶. دروس تمهیدی فی السیرة القادة الهداة، ج ۱-۲ / سید منذر حکیم

۴۷. دروس فی الفقه المعاملات (البيع) / السید محمد کاظم المصطفوی

۴۸. دروس فی المسیحیة / علی الشیخ

۴۹. دروس فی المناهج والاتجاهات و التفسیرة للقرآن / ت: قاسم الیضانی

۵۰. دروس فی علوم القرآن / حسین جون آرمته

۵۱. دروس فی فقه الاستدلالی، ج ۱-۳ / عبد الکریم آل نجف

۵۲. دروس موجزة فی علمی الرجال و الدرایة / آیه الله جعفر سبحانی

۵۳. العلم فی إطار الدین / عبد الکریم الجنابی

۵۴. قرآن الحسین و حدة المسج و الهدف / السید لیث الحیدری

۵۵. المحکم و المشایخ / عبد الرسول غفاری

۵۶. المرأة فی الاسلام / عبد الرسول غفاری

۵۷. معجم الافعال المتدولة و مواطن استعمالها / السید محمد الحیدری

۵۸. معرفة ابواب الفقه / محسن الفقیهی

۵۹. التسخ بین المفسرین / عبد الرسول غفاری

۶۰. وعایة الحکمة فی شرح نهاية الحکمة / حسین عشاقی الاصفهانی

انگلیسی

۶۱. اشعار عاشورایی، ج ۱-۲ / محمد رضا فخر روحانی

فرانسوی

۶۲. سخنان حسین بن علی (ع) از مدینه تا کربلا / ت: فریده مهدی دامغانی

تاجیکی

۶۳. اربعین مولانا جامی / دامتان حق‌نظرزاده

۶۴. پدر و مادر و معلم من را خوب تربیت کن / ت: سید امان الله بابایوف

۶۵. پیامبر اعظم (ص) / رجب جمعه‌خان

۶۶. تفسیر سوره محمد (ص) / محسن قرآتی

۶۷. حرمت شراب / روح الله قلندر

۶۸. فضیلت صدقه / مصطفی علی

۶۹. مقام پدر و مادر / محمد رحیمی

۷۰. مقام قرآن کریم / اسماعیل محی الدین

۷۱. مقام نماز / عبدالهائیم میرزا

آذری

۷۲. حجاب چرا و چگونه / ت: جمال الدین شکراف

۷۳. دعا و توسل / حسن طاهری خرم آبادی

۷۴. سرنوشت از دیدگاه علم و فلسفه / ت: رضا شکراف

۷۵. قرآن کریم چنانکه هست / ایلغار اسماعیل زاده

فهرست منشورات مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفیٰ ﷺ

۲. اسلام و دموکراسی لیبرال / محمد حنیف طاهری
۳. اندیشه های قرآنی شهید مطهری ﷺ، ج ۱ / جمعی از مؤلفان
۴. ایضاح الحکمة فی شرح بدایة الحکمة / علی ربانی گلپایگانی
۵. بررسی جامعه شناختی پیامدهای فرهنگی بازگشت مهاجران به افغانستان / محمد عیسی عالمی
۶. تحلیل قصص / محمد شریفانی
۷. جوان و جوانی در سیره اهل بیت ﷺ / محمد عارف صداقت
۸. چکیده پایل نامه های کارشناسی ارشد جامعة المصطفیٰ ﷺ / مرتضی رضا خانی
۹. درآمدی به تاریخ علم اصول / مهدی علی پور
۱۰. درسمانه تاریخ عصر غیبت / پورسید آقایی، جبازی، آشوری و حکیم
۱۱. درسمانه درایة الحدیث / سید رضا مؤید
۱۲. روحانیت و حکومت در افغانستان / محرابعلی صفدری
۱۳. فرهنگ تصویری واژه ها (چندزبانه) / مرکز آموزش زین و معارف اسلامی
۱۴. کلام تطبیقی (توحید، صفات و عدل الهی) / علی ربانی گلپایگانی
۱۵. کلام تطبیقی (نبوت، امامت و معاد) / علی ربانی گلپایگانی
۱۶. گفتن فلسفی اسلام و غرب / سید حسن حسینی
۱۷. مدرسه ترنم توحید / مجید حیدری فر
۱۸. نقش جنگ های صلیبی در انتقال تمدن اسلامی به غرب / سید عبدالرئوف رضایی

عربی

۱۹. درامات موجزة فی الخیارات و الشروط / آية الله جعفر السبحانی
۲۰. دروس فی الفقه الامتدلالی (فی الفقه العبادی)، ج ۱-۲ / الشیخ باقر الایروانی
۲۱. الدعاء عند اهل البيت ﷺ / محمد مهدی الآصفی
۲۲. قضاء المرأة فی نظر فقه الشیعی / ت: نبیل یعقوبی
۲۳. من فیض الخلود / فاضل الموسوی
۲۴. الوجیز فی مسائل الفقه الامتدلالی، ج ۱-۴ / سید علی العلوی

تاجیکی

۲۵. تاریخ اسلام / مهدی پشوازی، عبدالحکیم کمالی
۲۶. تفسیر سوره حجرات / ت: سید تاج الدین حسام
۲۷. تفسیر سوره یس، الرحمن، ملک / ت: عبدالحکیم کمالی
۲۸. تمثیلات / ت: عبدالحکیم کمالی
۲۹. چهل حدیث بهداشت / حبیب الله منان
۳۰. سوره لقمان / ت: محمد الله حلیم
۳۱. سوره یاسین / ت: محمد الله حکیم
۳۲. قصه کریلا / ت: عبدالحکیم کمالی
۳۳. منتخب میزان الحکمة، ج ۱-۴ / ت: عبدالحکیم کمالی، امن الله بابایی
۳۴. نگین آفرینش / الیاس قاسم اف

آذری

۳۵. السلف و السلفیون / ت: توفیق اسداف
۳۶. مهدویت و جهاتی سازی / ت: شکر اف

اردو

۳۷. امتیازات علوی / ت: سید شاهد حسین رضوی هندی
۳۸. گزیده غرر الحکم و درر الکلم / ت: محمد قانز باقری
۳۹. نظام عادلانه اسلام / غلام اکبر حیدری
۴۰. یک گام بسوی ظهور / مدرسه امام خمینی ﷺ

تامیلی

۴۱. تاریخ شیعه و اعتقاداتشان / محمد نظام الدین

بنگالی

۴۲. آن چه یک زن مسلمان باید بداند / میر اشرف العالم

چاپ ۱۳۸۶

فارسی

۱. اسماعیلیه از ابتدا تا حال / محمد سعید بهمن پور
۲. اعجاز قرآن از دیدگاه مستشرقان / رئیس اعظم شاهد
۳. آشنایی با ادیان بزرگ / حسین توفیقی

۴۰. مجموعه مقالات همایش عالمان دینی قزاقستان / مجمع علماء و طلاب جاغوری
۴۱. مجموعه مقالات همایش وحی شناسی / مدرسه عالی فقه و معارف اسلامی
۴۲. مسائل جدید کلامی و فلسفه دین، ج ۱-۳ / عبدالحسین خسرو پناه
۴۳. معارف مثنوی / محمدرضا افضل
۴۴. معرفی واحدهای آموزشی و پژوهشی جامعة المصطفیٰ ﷺ العالمية / معاونت پژوهش
۴۵. مفاهیم علم نحو، ج ۱-۲ / محمود رضا عساری
۴۶. مقایسه تطبیقی چهار گزارش مشهور در واقعه عاشورا / سید عبدالله حسینی
۴۷. نقد مبانی هرمنوتیکی نظریه قرائت های مختلف از دین / قربانعلی هادی
۴۸. نقش خاندان امام حسین ﷺ در حادثه کریلا / رخسانه دانش، رقیه سادات میراکبری
۴۹. نقش زنان در واقعه عاشورا / مرضیه سادات مرتضوی، صدیقه نجفی
۵۰. نقش عاشورا در وحدت میان مسلمانان / قربانعلی هادی
۵۱. نیایش عارفان / معاونت پژوهش
۵۲. وحدت اسلامی مبانی، عرصه ها، موانع و رادکارها / محمدرسول حسینی
۵۳. هرمنوتیک و تفسیر / غلام رسول حمیدی

عربی

۵۴. ابن تیمیة منهجه فی الحدیث / ابو محمد التیمی
۵۵. اعجاز القرآن / ت: قاسم الیضانی
۵۶. التبلیغ: مناهجه واسالیه / جعفر البجاری
۵۷. ترجمه قرآن کریم / محمد علی رضایی اصفهانی
۵۸. تعریب دروس فی وضع الحدیث / ناصر رفیعی المحدثی
۵۹. التبیة فی المجتمع الإسلامی ادلة و آثار / محمد جواد فاضل موسوی
۶۰. تهذیب جواهر البلاغة / تهذیب و تلخیص: امیر الایمنی
۶۱. الحیاة الجنسیة بین الامتقاة و الشذوذ / سید کاظم العزادی
۶۲. حیاة السیاسیة الامام فخر / عصی البانی
۶۳. دروس فی تاریخ الادیان / ت: انور الرصافی
۶۴. دروس فی مبادئ الفقه و معرفة ابوابه / حسن الرضائی
۶۵. دروس فی وضع الحدیث / سید عبدالکریم حیدری و عبدالامیر الوری
۶۶. الذین و عملیة العولمة / ت: عبدالکریم الجنائی
۶۷. القواعد الفقهیة (ویاست جدید) / السید محمد الحسینی القزوی
۶۸. کتاب التعلیق / شاکر محمود افضل
۶۹. اللغة العربیة / شاکر محمود افضل
۷۰. المدخل الی تاریخ علم اصول / مهدی علی پور، علی ظاهر
۷۱. نافذة علی الفلسفة / صادق الشاعدي
۷۲. النحو الجامع / حمید جزاوی
۷۳. نحو القرآن / حسن الرضائی

انگلیسی

۷۴. معاد از دیدگاه قرآن و علوم / ت: زین العابدین ایوبی
۷۵. یک گام بسوی ظهور / مدرسه امام خمینی ﷺ

فرانسوی

۷۶. غدیر از دیدگاه اهل سنت / ت: ذوالفقار نصرالله

تاجیکی

۷۷. احکام اسلامی / الیاس قاسم اف
۷۸. امام علی ﷺ و پیروانش / الیاس قاسم اف

آذری

۷۹. امامت و ولایت در قرآن / ت: رضا شکر اف
۸۰. آشنایی با رهبران سلفی و هایت / الیاس قاسم اف
۸۱. پرسش و پاسخ در مورد عاشورا / افضل الدین رحیم اف و توفیق اسداف
۸۲. حکمت نامه کودک / جمال الدین شکر اف

اردو

۸۳. اتحاد الفریقین / سید شجاعت حسین رضوی
۸۴. اندیشه سیاسی شهید مطهری / ت: عون علی کریمی
۸۵. مصلحت قرآن / ت: تحف / ت: عارف حسینی

فهرست منشورات مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفیٰ ﷺ

۱۸. فضیلت زن از دیدگاه فقه شیعه / اسید محمد یعقوب موسوی
۱۹. مبانی جامعه‌شناسی / مجید کافی
۲۰. مفاهیم اخلاقی / صالح فتادی
۲۱. نقش حسابداری در توسعه اقتصادی / احمد صادقی گل‌مکانی، محسن یزوزاده

عربی

۲۲. اسباب النزول القرآنی؛ تاریخ و حقائق / حسن محسن حیدر
۲۳. تاریخ اسلام ج ۱-۴ / اسید منذر حکیم
۲۴. قواعد الاملاء / عبدالهادی شریفی
۲۵. مصادر السنة الشریفة / اسید محمد جواد جلالی
۲۶. نظریة العرف بین الشریعة والقانون / السید نذیر الحسنی

انگلیسی

۲۷. اصول الفقه / محمد علی شمالی

تاجیکی

۲۸. تفسیر سوره فرقان / ت: جمعی از مترجمان
۲۹. دوستی در کتاب سنت / ت: حکیم جان کمالی
۳۰. مودة القربى و اهل العبا / ت: الیاس قاسم

آذری

۳۱. الهیات تطبیقی؛ اسلام و مسیحیت / توفیق اسداف و افضل‌الدین رحیم‌اف
۳۲. سیره پیشوایان / ت: مانیس حق‌وردی‌اف

اردو

۳۳. اسرار نماز / رجب‌علی حیدری مظفرنگری
۳۴. تعلیمات نهج البلاغه / معنی و اهتمام: مؤسسه فکر اسلامی انگلستان
۳۵. جوابات سخنان سپاه صحابه / ت: اسید ابو محمد نقوی
۳۶. سیری در صحیحین / ت: محمد منیرخان
۳۷. نقوش فقهی در غیبت امام زمان (عج) / اسید شمشاد حسین رضوی

بنگالی

۳۸. شیعه‌شناسی در تاریخ اسلام / حیدر علی بنگالی

چاپ ۱۳۸۴

فارسی

۱. اهل بیت (ع) از دیدگاه اهل سنت / اسید ابوالحسن باقری
۲. آموزش فارسی به فارسی (کتاب چهارم و پنجم) / مرکز آموزش زبان و معارف اسلامی
۳. آموزش فارسی به فارسی (کتاب دوم و سوم) / مرکز آموزش زبان و معارف اسلامی
۴. تفسیر تطبیقی آیه مؤت / فدا حسین عابدی
۵. تفسیر مقدماتی قرآن کریم / محمد علی رضایی اصفهانی
۶. حقوق اهل بیت (ع) در تفاسیر اهل سنت / محمد یعقوب بشوی
۷. در جست و جوی حق / حیدر مظفری و رمی
۸. راز آفرینش اهل بیت (ع) / اسید محمد علی موسوی
۹. رنگ‌ها (زبان تصویر ۲) / مرکز آموزش زبان و معارف اسلامی
۱۰. سفیر (زبان تصویر ۵) / مرکز آموزش زبان و معارف اسلامی
۱۱. فلسفه اخلاق / حسن معلمی
۱۲. میراث تفسیری اهل بیت (ع) / اسید حسین هاشمی
۱۳. نقد احادیث مهلویت از دیدگاه اهل سنت / محمد یعقوب بشوی
۱۴. یاس‌های وحشی (زبان تصویر ۴) / مرکز آموزش زبان و معارف اسلامی

عربی

۱۵. الاحوال الشخصية (الطلاق) / السید محمد کاظم المصطفوی
۱۶. تحریر الاسفار للمولی صدرالدین الشیرازی، ج ۱-۳ / علی الشیروانی
۱۷. دروس فی الاحکام الاسلامیة، ج ۱-۲ / شیخ عبدالکریم ال‌نیف
۱۸. دروس فی الاحکام الاسلامیة، ج ۱-۲ / عبدالکریم بهیانی
۱۹. کیف نحفظ القرآن / شهریار پرهیزگار

تاجیکی

۲۰. سفارشات پیامبر اکرم (ص) به دختران و زنان / اکرم خان زیاده‌الله
۲۱. یوسف قرآن (تفسیر سوره یوسف) / ت: امان‌الله بابایی

آذری

۱۱. سیر تلویح و تطور تفسیر علمی قرآن / ناصر رفیعی محمدی
۱۲. سیمای جهاد و مجاهدان در قرآن (تفسیر سوره انفال) / علی شیروانی
۱۳. مکه در بستر تاریخ / نعمت‌الله صفری فروشانی
۱۴. متعلق ترجمه قرآن / محمد علی رضایی اصفهانی
۱۵. متعلق مقدماتی / ابوالفضل روحی

عربی

۱۶. التفسیر المیسر / اسید محمد شاهدهی
۱۷. التفسیر و المفسرون / اسید محمد شاهدهی
۱۸. التلخیص الصناعی بین العلم و الشریعة / اسید کاظم العذاری
۱۹. الجبر و الاختیار / ت: حسین الواسطی
۲۰. دروس فی التاریخ عصر الغیة / تعریب: انور الرصافی
۲۱. روایات سهو النبی الاکرم (ص) ... / قصیر التیمی
۲۲. نقد آراء ذهی فی کتاب التفسیر و المفسرون / قاسم البیضانی

انگلیسی

۲۳. درآمدی بر فلسفه اسلامی / عبدالرسول

تاجیکی

۲۴. این است دین اسلام / اسید یونس امروشنی
۲۵. تفسیر سوره نور / ت: عبدالحکیم کمالی
۲۶. زهرایک برترین باتوی جهان / ت: جمعی از مترجمان
۲۷. گزیده تحف العقول / ت: عبدالحکیم کمالی
۲۸. گزیده شهاب الاخبار / ت: عبدالحکیم کمالی
۲۹. گزیده غررالحکم و دررالکلم / ت: عبدالحکیم کمالی

اردو

۳۰. امام حسن و امام حسین (ع) از نظر اهل سنت / اسید محمد علی موسوی
۳۱. اهل بیت (ع) سفینه النجاة / غلام محمد فخر الدین نجفی
۳۲. اهل بیت (ع) کشتی نجات / محمد باقر مقدمی
۳۳. آثار و برکات نماز / رجب‌علی حیدری مظفرنگری
۳۴. بررسی و تحلیل وجود جن و کارکردهای آن / اسید مراد رضا رضوی
۳۵. تعلیمات علوی / مؤسسه فکر اسلامی
۳۶. سنن النبی (ص) / ت: کرار حسین اظهري مبارک پورهندی
۳۷. اسید رضی؛ زندگی و کارنامه / زاهد علی هندى
۳۸. صبح انتظار / ت: اخلاق حسین
۳۹. غدیرشناسی و پاسخ به شبهات / ت: اقبال حیدر حیدری
۴۰. فی رحاب العقیده، ج ۱-۳ / ت: شاه مظاهر حسین
۴۱. الگوهای فضیلت / ابراهیم امینی
۴۲. مفاهیم اعتقادی / صالح فتادی

بنگالی

۴۳. تاریخ سرگذشت حدیث / مطیع الرحمن

روسی

۴۴. داستان‌های قرآن به قلم روان / ت: محمد حسین‌اف

چاپ ۱۳۸۵

فارسی

۱. احکام و مقررات شکار و صید / علی‌اکبر صادقی
۲. اخلاق تبلیغ در سیره رسولی (ص) / اسید مرتضی حسینی
۳. اصول تدوین ضوابط و مقررات / دفتر بهبود روش‌ها و برنامه‌ریزی سازمانی گروه قوانین و مقررات
۴. آداب اسلامی، ج ۱-۲ / محمد عندلیب
۵. آشنایی با تاریخ و منابع حدیثی / علی نصیری
۶. بطن قرآن از دیدگاه شیعه و اهل سنت / اسید حیدر طرابلسی
۷. یلمی به سوی ساحل (زبان تصویر ۱) / مرکز آموزش زبان و معارف اسلامی
۸. حکومت دینی در اندیشه امام خمینی (ع) و ابوالاعلی مودودی / ضامن علی حبیبی
۹. خدا و صفات خدا در مکتب امامیه و ماتریدیه / حیات‌الله ناطقی
۱۰. در انتظار خورشید / جمعی از مؤلفان